

Nella Santala

Tasalla-palvelu maitotilojen apuvälineenä

Palvelun esittely ja pilotointi

Opinnäytetyö

Kevät 2016

SeAMK Elintarvike ja maatalous

Agrologi AMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Elintarvike ja maatalous

Tutkinto-ohjelma: Agrologi AMK

Suuntautumisvaihtoehto: Maatalousyrityksen liiketoiminta

Tekijä: Nella Santala

Työn nimi: Tasalla-palvelu maitotilojen apuvälineenä, palvelun esittely ja pilotointi

Ohjaaja: Juhani Suojaranta

Vuosi: 2016

Sivumäärä: 48

Liitteiden lukumäärä: 1

Opinnäytetyössä tutkittiin uuden maitotiloille suunnatun palvelun, Tasalla-verkko-palvelun, käyttöä apuvälineenä neljällä maitotilalla. Tasalla on tilannekuvapalvelu, joka auttaa maitotiloja pitämään huolta vaadittujen tehtävien tekemisestä ja muistuttaa tärkeistä päivämääristä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun käytettävyyttä, hyödyllisyyttä ja kysyntää. Kevään 2016 aikana Tasalla-palvelu pilotoitiin. Opinnäytetyön tutkimuksellinen osa sisälsi pilotti-tilojen hankkimisen, käyttökokemushaastattelut ja tulosten analysoinnin. Opinnäytetyön alussa tuotiin esille Tasalla-palvelun lähtökohta ja tarkoitus. Lisäksi esiteltiin palvelun sisältö.

Suomessa maitotilojen määrä on vähentynyt. Siitä huolimatta tuotetun maidon määrä on noussut samalla ajanjaksolla tilakokojen suurentumisen, nousseen keskituotoksen sekä tuotantopanosten tehokkaamman käytön myötä. Nykyaikaisilla maitotiloilla käytännön töiden lisäksi aikaa kuluu huomattavasti myös tilan johtamiseen. Tasalla-palvelu on kehitetty apuvälineeksi tilan johtamiseen, töiden organisointiin sekä tärkeisiin ja harvemmin toistuvien työtehtävien, kuten EU-tukihakemuksen täyttäminen, muistamiseen.

Opinnäytetyön avulla todettiin, että nykyaikaisilla, etenkin suurilla maitotiloilla oli tarve Tasalla-palvelulle. Haastateltujen maitotilojen mukaan palvelu oli helppokäyttöinen ja selkeä. Suurin hyöty palvelusta oli heidän mukaansa asioiden muistamisen helpottaminen ja työtehtävien toteuttaminen aikataulussa. Haastateltavien mukaan Tasalla-palvelun käyttö antoi myös varmuutta yritystoimintaan sekä työtehtävien vastuun jakamiseen yrittäjien ja työntekijöiden kesken. Maitotilat olivat valmiita maksamaan palvelusta vaihtelevia määriä. Tasalla-palvelu todettiin olevan myös yksi etäjohtamisen apuväline. Tulevaisuudessa palvelusta voitaisiin kehittää mobiilisovellus, joka antaisi älypuhelimien äänimerkin uusista tehtävistä, tällöin tehtävistä pysyttäisiin ajan tasalla niin yrittäjien sekä työntekijöidenkin kesken. Tasalla-palvelu voitaisiin tulevaisuudessa räätälöidä myös muille maatalouden tuotantosunnille.

Avainsanat: Tasalla-palvelu, maitotila, johtaminen, maatalouden toimintaympäristö, apuväline, organisointi

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Food and Agriculture

Degree programme: Agriculture and Rural Enterprises

Specialisation: Business orientation

Author: Nella Santala

Title of thesis: Tasalla service as an aid in helping to run a dairy farm: Software introduction and pilot project

Supervisor: Juhani Suojaranta

Year: 2016   Number of pages: 48   Number of appendices: 1

The objective of the thesis was to study the usability, usefulness and demand for a new Tasalla service which was piloted in the spring of 2016 and used on four dairy farms. The research part of the thesis included finding the pilot dairy farms, having user experience interviews and analyzing the results.

Although the number of dairy farms have reduced in Finland the amount of milk produced has increased. Simply running and completing the paperwork on a modern dairy farm is time consuming. Tasalla service was developed to: aid in the running of the farm, to help to organize work and to warn of important and occasional tasks like filling in the EU aid application.

The thesis found that modern day dairy farms, especially big dairy farms, had a need for the Tasalla service. According to the dairy farms that were interviewed the software was clear and easy to use. In addition to remembering things and tasks staying on schedule was mentioned to be the biggest advantage when using the software. The software was also used as a tool for remote management. Dairy farms were willing to pay varying amounts for the software. In the future a mobile application could be developed and the Tasalla service could be customized to other lines of agricultural productions.

Keywords: Tasalla service, dairy farm, management, operational environment in agriculture, aid, organize

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo.....	6
1 JOHDANTO.....	7
1.1 Tasalla-palvelu maitotiloille.....	7
1.2 Opinnäytetyön lähtökohta.....	7
1.3 Opinnäytetyön sisältö.....	8
1.4 Tavoitteet.....	8
1.5 Opinnäytetyön reliabiliteetti ja validiteetti.....	9
2 TASALLA-PALVELU.....	10
2.1 Ohjelmiston luoja, Relator Oy.....	10
2.2 Tasalla-palvelu.....	10
2.3 Maatalousyriyksille suunnattujen apuvälineohjelmien tarve ja tarjonta.....	12
3 MAITOTILAT SUOMESSA.....	14
3.1 Maatalouden rakennemuutos.....	14
3.2 Säädökset ja niiden vaatimukset maitotiloilla.....	16
3.3 Toimintaympäristö.....	18
4 TASALLA-PALVELU MAITOTILOILLE.....	22
4.1 Maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun sisältö.....	22
4.1.1 Ilmoitukset ja sopimukset.....	25
4.1.2 Omavalvonta.....	26
4.1.3 Viljely.....	27
4.1.4 EU-tuet.....	28
4.1.5 Palotarkastus.....	29
4.1.6 Ulkopuolinen työvoima.....	30
4.1.7 Satunnaisesti toistuvat tehtävät.....	31
5 AINEISTO JA MENETELMÄT.....	32
5.1 Pilotointi ja haastattelutilat.....	32
5.2 Haastattelulomake.....	33

6	HAASTATTELUN TULOKSET	35
6.1	Käytettävyys.....	35
6.2	Yleisilme.....	36
6.3	Sisältö	37
6.4	Hyödyllisyys	38
7	TULOSTEN TULKINTA.....	40
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	43
	LÄHTEET	45
	LIITTEET	48

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuva 1. EU raw milk deliveries.....	21
Kuva 2. Palvelun valikko.	22
Kuva 3. Palvelun seitsemän valmista vaatimuslistaa.....	23
Kuva 4. Vaatimushierarkia.	23
Kuva 5. Esimerkki palvelun Ilmoitukset ja sopimukset-vaatimuslistasta, sen kategoriasta, vaatimuksesta ja tehtävästä sekä tehtävien tilasta.....	24
Kuva 6. Tehtävän aukeaminen uuteen ikkunaan.	25
Kuva 7. <i>Ilmoitukset ja sopimukset</i> -vaatimuslistan kategoriat.	26
Kuva 8. <i>Omavalvonta</i> -vaatimuslistan kategoriat.	27
Kuva 9. <i>Viljely</i> -vaatimuslistan kategoriat.....	28
Kuva 10. <i>Eu-tuet</i> -vaatimuslistan kategoriat.....	29
Kuva 11. <i>Palotarkastus</i> -vaatimuslistan kategoriat.....	30
Kuva 12. <i>Ulkopuolinen työvoima</i> -vaatimuslistan kategoriat.	31
Kuva 13. <i>Satunnaisesti toistuvat tehtävät</i> -vaatimuslistan kategoriat.....	31
Kuvio 1. Maidontuotanto ELY-keksuksittain vuosittain(koko maa).	15
Kuvio 2. Maitotilan toimintaympäristö.....	19

1 JOHDANTO

1.1 Tasalla-palvelu maitotiloille

Tasalla-palvelu on täysin uudenlainen yritystoiminnan hallintakeino suomalaisille lypsykarjatiloiille. Tasalla-palvelu sisältää maatalouden toimintaympäristöön, käytäntöihin ja lainsäädäntöön perustuvia valmiita sisältöjä, jotka toimivat maitotilan yrittäjän arjessa apuvälineenä. Tasalla auttaa muun muassa maitotilan toiminnan suunnittelussa sekä työtehtävien jakamisessa yrittäjien ja työntekijöiden välillä. Palvelun antamat muistutukset pitävät huolta tarvittavien työtehtävien ja toimenpiteiden suorittamisesta.

1.2 Opinnäytetyön lähtökohta

Opinnäytetyön toimeksiantajana on IT-alalla vaikuttava Relator Oy, joka on Tasalla-palvelun kehittäjä. Opinnäytetyön aihe lähti yrityksen tarpeesta saada apuvoimia uuteen maitotiloille suunnattuun Tasalla-palvelun suunnitteluun ja toteutukseen. Tasalla-palvelu pohjautuu aiemmin Relator Oy:n suunnittelemaan Tasalla-palveluun apteekeille. Vastaava ohjelmiston pohja oli siis jo valmiina apteekeille suunniteltuna, mistä se räätälöitiin lypsykarjatilojen vaatimuksia vastaaviksi.

Alkuperäisen version jatkojalostusidea sai alkunsa yrityksen yhteistyökumppaneiden kanssa. Yrityksen yhteistyökumppaneilla itsellään on maitotila ja sen työstä pitkä kokemus. Yhteistyökumppaniyrityksen näkökulmasta oli tieto siitä, kuinka paljon byrokratiaa ja sen velvoittamia tehtäviä vuoden ympäri maitotiloilla tulee tehdä. Yhteistyötila näki omalla tilallaan selkeän tarpeen vastaavalle palvelulle. Relator Oy päätti yhteistyökumppaninsa kanssa aloittaa kehittämään palvelua apuvälineeksi maitotiloille. Opinnäytetyön tekijä sai kuulla mahdollisesta Tasalla-palveluun liittyvästä opinnäytetyöaiheesta Relator Oy:n yhteistyömaitotilalta. Opinnäytetyöntekijä otti tämän jälkeen yhteyttä Relator Oy:ssä työskentelevään Katja Kaarioon ja sovittiin tapaamisesta asian tiimoilta. Opinnäytetyöntekijän toiveena oli saada opinnäy-

tetyöaiheen lisäksi samalla jollekin muulle hyötyä tekemästään työstä. Opinnäytetyön mahdollisuudet ja sen hyödyt olivat molemminpuoliset ja näin ollen yhteistyö päätettiin aloittaa, ja sopimus opinnäytetyöstä tehtiin marraskuussa 2015.

1.3 Opinnäytetyön sisältö

Opinnäytetyön teoriaosiossa kerrotaan perustietoja ohjelmiston kehittäneestä yrityksestä sekä alkuperäisen Tasalla-palvelun idean lähtökohdasta ja tarpeen ilmenemisestä. Opinnäytetyössä tuodaan esille kaikki Tasalla-palvelun versiot, joita ovat apteekki-, sote- ja turva-alalle räätälöidyt versiot. Lisäksi esitellään vasta kehitysvaiheessa olevan maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun sisältöä. Lisäksi mainitaan muita ohjelmia, joita on käytössä maatalousyriyten apuvälineinä. Teoriaosiossa käsitellään myös maitotilojen toimintaympäristöä ja sen säädöksiä ja vaatimuksia, joiden ympärille maitotiloille suunnattu Tasalla-palvelu on luotu. Toimintaympäristö on otettu huomioon palvelua kehitettäessä, jotta se saadaan palvelemaan maitotilojen yrittäjien tarpeita. Lisäksi pohditaan nykyisen maidontuotannon tilaa Suomessa. Opinnäytetyön tutkimuksellisessa osassa tehtiin palvelun pilotointi neljällä maitotilalla. Yrityksissä käytettiin palvelua 7–8 viikkoa, jonka jälkeen yrittäjiä haastateltiin käyttökokemuksista. Vastauksia hyödyntämällä arvioitiin palvelun tarpeellisuutta, käytettävyyttä ja asiakastyytyvääisyyttä maitotilojen käytännön näkökulmasta.

1.4 Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää maitotiloille räätälöidyn Tasalla-palvelun käytettävyyttä ja hyödyllisyyttä käytännössä. Tavoitteena oli myös selvittää maitotilayrittäjien mielipiteitä palvelusta, ja kuinka paljon apua Tasalla-palvelusta oli maitotilayrittäjien arjessa sekä työtehtävien organisoinnissa ja toteuttamisessa. Lisäksi haluttiin selvittää, miten palvelua voidaan kehittää, jotta se palvelisi entistä paremmin maitotilayrittäjiä. Opinnäytetyön avulla selvitettiin myös, paljonko maitotilalliset olisivat valmiita maksamaan palvelusta.

1.5 Opinnäytetyön reliabiliteetti ja validiteetti

Opinnäytetyön onnistumisen yhtenä mittarina käytetään luotettavuutta, joka kertoo myös työn laadusta. Luotettavuutta määritellään käsitteillä reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetti kertoo tutkimustulosten pysyvyydestä ja validiteetti oikeiden asioiden tutkimisesta. Luotettavan opinnäytetyön tekemiseksi on siis olennaista valita oikea menetelmä ja hyödyntää sitä oikein sekä hyödyntää työssään tietoa, joka on luotettavaa. (Kananen 2012, 162.) Reliabiliteetti kertoo mittaustulosten luotettavuudesta eli toistettavuudesta sekä ei-sattumanvaraisuudesta. Haastattelu- ja kyselytutkimuksessa reliabiliteettia voidaan mitata esimerkiksi kysymyksillä, onko haastattava ymmärtänyt kysymyksen oikein, onko haastattelija ymmärtänyt vastauksen oikein sekä onko haastattelujen tulokset tallennettu tai kirjattu oikein. Validiteetilla mitataan tutkimusmenetelmän oikeaa valintaa, jolloin valitulla menetelmällä saadaan selvitettyä se, mitä on haluttu selvittää. Menetelmä valitaan sen mukaan, millaista tietoa halutaan saada. (Hiltunen 2009.)

2 TASALLA-PALVELU

2.1 Ohjelmiston luoja, Relator Oy

Relator Oy on vuonna 2007 perustettu yritys, joka toimii IT-alalla. Relator Oy on Tasalla-palvelun luoja. Yrityksen slogan on ”Tulkkina ihmisen ja tietotekniikan välissä.” Relator tarkoittaa raportoijaa, asiantuntijaa, konsulttia, kuiskaajaa tai kertojaa kielestä riippuen. Relator Oy tarjoaa palveluja mm. tietojärjestelmien suunnitteluun, projektien hallintaan ja ohjelmistokehitykseen. Yrityksen perustaja on Kimmo Kaario, joka edelleen työskentelee yrityksessä. Tällä hetkellä Relator Oy:ssä työskentelee yhteensä yli kaksikymmentä ICT-alan ammattilaista. Yrityksen päätoimipiste on Jyväskylässä, lisäksi toimintaa on Tampereella sekä Haminassa. Yritys haluaa laajentua kannattavasti, olla luotettava toimija sekä tuoda nimeään yhä tunnetummaksi Suomessa. Yritys mittaa toimintaansa aktiivisesti asiakastyytyväisyys- ja työtyytyväisyysmittauksin. Yrityksen kehittämisessä on mukana koko henkilökunta. Yrityksen asiakkaisiin kuuluvat muun muassa useat sairaanhoitopiirit, puolustusvoimat, Metsähallitus, Eläketurvakeskus, KONE Oyj, NordLab ja Sampo Hydraulics Oy. (Relator 2013a.)

2.2 Tasalla-palvelu

Relator Oy:n mukaan idea Tasalla-palvelun kehittämiseen tuli alun perin yrityksen asiakkailleen tekemistä turvallisuuskonsultoinneista ja auditoinneista. He huomasivat, että monesti asiakkaiden on vaikea ymmärtää tai muistaa, mitä kaikkea turvallisuuteen liittyvää pitää hoitaa. Erityisesti harvoin toistuvat asiat jäivät usein hoitamatta unohdusten vuoksi. (Kaario 2016.) Yritys pohti keinoja sekä uudenlaista lähestymistapaa kyseiseen ongelmaan.

Perinteisesti tallennetaan dokumentteja, jotka eivät sellaisenaan ohjaa toimintaa, vaikka tarvittavat asiat niissä olisikin käsitelty. Tältä pohjalta yritykselle tuli idea liikennevaloista auttamassa turvallisuustyön hallintaa. (Katja Kaario 2016.)

Vihreällä merkityt tehtävät ovat tehtyjä, keltaisella merkityt osittain tehtyjä ja punaisella merkityt ovat tekemättömiä. Väripalkkien avulla organisaation työtehtävien tilanne on helposti ja ymmärrettävästi nähtävillä ja tekemättömiin tehtäviin on helppo tarttua. (Kaario 2016.)

Relator Oy puhui ideastaan apteekkarien kanssa. Idea sai suosiota apteekkareilta, joten lopputulos oli se, että lopputuloksena kehitettiin Tasalla-palvelu apteekkeille. Apteekkien toimintaan liittyy oleellisesti erilaisten viranomaismääräysten noudattaminen. Tähän tarkoitukseen Tasalla-palvelusta on suuri apu. (Kaario 2016.) Apteekkeille suunnattu Tasalla-palvelu on kehitetty apteekkeille apuvälineeksi kehittämään toimintaa, omavalvontaa, turvallisuutta sekä laatua. Tasalla on apuvälineenä viranomaismääräysten noudattamisessa ja toiminnan järjestämisessä, jotta vaaditut tehtävät tulee suoritettua. Tasalla voi toimia apuvälineenä pää- ja sivuapteekkien välillä sekä viranomaistarkastuksissa. Apteekkeille tarpeelliset toimintaohjeet ja määräykset on purettu yksittäisiksi tehtäviksi. Tällöin tehtävien suorittaminen ja suoritusten seuraaminen on helpompaa. Apteekit voivat myös lisätä omia apteekkikohtaisia tehtäviä palveluun. (Relator Oy 2013c.)

Tasalla-palvelun konsepti on helposti monistettavissa eri ympäristöihin, kun sisältö räätälöidään kuhunkin ympäristöön sopivaksi (Kaario 2016). Tällä hetkellä Tasalla-palvelusta on luotu myös kaksi muuta versiota, Sote ja Turva (Relator Oy 2013b). Sote-versio auttaa sosiaali- ja terveysalalla toimivia yrityksiä ja yhteisöjä tehostamaan lakisääteisten vaatimusten mukaista toimintaa sekä omavalvontaa. Tasalla:n avulla alalla toimivat voivat varmistaa, että tietoturva-asiat ovat kunnossa ja potilastiedot ovat turvallisesti tallella. Palvelun avulla sosiaali- ja terveysalan vastuuhenkilöt voivat varmistaa myös, että henkilökunta toimii vaatimusten mukaisesti. Sosiaali- ja terveysalalla Tasalla-palvelu on tukena ja apuvälineenä erityisesti johtamis- ja esimiestyössä. (Relator Oy 2013d.)

Tasalla-palvelun Turva-versio on kehitetty yrityksille apuvälineeksi turvallisuuden ja riskienhallinnan omavalvontaan. Palvelu on tarkoitettu esimerkiksi yritysten ja organisaatioiden käyttöön ja erityisesti tietoturvan kanssa työskenteleville tai siitä vastuussa oleville henkilöille. Tasalla:n tehtävät liittyvät esimerkiksi tietokoneiden ja lait-

teiden turvallisuuteen ja tilaturvallisuuteen, henkilöstön turvallisuuteen sekä omaisuuden hallintaan. Myös tässä palvelussa vaatimukset on jaettu yksittäisiksi tehtäviksi, jolloin tehtävien toteutumista on helppo seurata. (Relator Oy 2013e.)

Idea alkuperäisen Tasalla-palvelun räätälöimisestä maitotiloille sai alkunsa yrityksen yhteistyökumppanin kanssa, joka on maitotilayritys. Relator Oy:n yhteistyökumppani tiesi, että myös maitotiloilla omavalvonta on laajaa ja tärkeässä roolissa. Tämä tieto toimi yhtenä innoittajana ja lähtökohtana Tasalla-palvelun kehittämisessä. Näin ollen Tasalla-palvelua alettiin työstää myös maitotilojen tarpeisiin sopivaksi. (Kaario 2016.)

2.3 Maatalousyrityksille suunnattujen apuvälineohjelmien tarve ja tarjonta

Maatalouden rakennemuutoksen myötä tilakoot kasvavat ja entistä suuremmissa maatalousyrityksissä johtamiseen on usein keskittynyt yrityksessä vain yksi tai kaksi henkilöä. Muistettavien asioiden ja byrokratian määrä lisääntyy, vastuu kasvaa ja sen vuoksi johtamistaitojen merkitys korostuu, kun kyse on isosta kokonaisuudesta. Hyvin johdetussa maatalousyrityksessä vastuu työtehtävistä on jaettu yrittäjien ja työntekijöiden kesken (Jokipii 2005, 59). Maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun tarkoitus on toimia apuvälineenä myös maatalouden viranomaisten ja maitotilayrittäjien välillä. Tasallan perusidea on muistuttaa maatalousyrittäjiä ja niiden työntekijöitä käytännön työtehtävistä maatilalla, sillä monien arkisten ja jokapäiväisten tehtävien lomassa harvemmin toistuvat, mutta silti pakolliset työtehtävät saattavat helposti unohtua.

Ohjelmat, jotka ovat maitotilojen toiminnan tukena ja helpottavat arkea sekä asioiden muistamista ovat erittäin tarpeellisia. Tällä hetkellä markkinoilla on jo paljon ohjelmia, jotka on suunnattu maatalousyrityksille. Osa markkinoilla olevista ohjelmista on pakollisia nykypäivän maitotiloilla kuten Ammu&Elmer eli nykyinen internetpohjainen Minun maatilani -sovellus, johon ilmoitetaan nautarekisteriin eläinten syntymät, ostot, poistot ja siirrot sekä tilataan korva- ja korvausmerkit. Lisäksi sovelluksessa haetaan ja lähetetään eläintiedot tuotosseurannan ja nautarekisterin tietokantoihin sekä voi tarkastella tilan tietoja, työlistoja ja tuotosta raporteilta. Lisäksi ProAgria tarjoaa maksullisena palveluna Karjakompassi-palvelua. Karjakompassi

on apuväline maitotilan toimintojen suunnitteluun ja esimerkiksi rehujen ja ruokinnan, yritystoiminnan kustannusten sekä maitotuotoksen seurantaan. (ProAgria Verkkopalvelut 2014.) Muita apuvälineohjelmia maatalousyrityksissä ovat esimerkiksi viljelyyn keskittyvät WebWisu ja Maaseutuvirasto Mavi:n ylläpitämä Vipu-palvelu. Lisäksi maatalousyrityksen talouteen ja peltopuoleen keskittynyt Suonentieto Oy tarjoaa internetpohjaisia palveluita seuraavien osa-alueiden hallintaan kuten esimerkiksi kirjanpitoon, viljelysuunnitelmiin, lohkokirjanpitoon, tukihakuun ja maanäytteidien käsittelyyn (Suonentieto Oy, 2016). TTS-Työtehoseuran ja Savonia-ammattikorkeakoulun toteuttamassa ja Maa- ja metsätalousministeriön maatilatalouden kehittämisrahaston rahoittamassa hankkeessa kehitetty Maatalousyrittäjän vuosikello -sovellus kehitettiin apuvälineeksi maatalousyritysten johtamiseen. Vuosikellosovellus on apuna töiden ajoittamisessa sekä organisoinnissa. Sovellus on myös apuna tilan kehittämisessä ja ympärivuotisessa töiden ajoittamisen ennakoinnissa. Sovelluksen avulla yrittävät voivat parantaa työtapojaan verrattuna edellisiin vuosiin, sillä vuosikelloon pystyy dokumentoimaan muistiinpanoja, jotka voivat olla apuna seuraavan vuoden tuotannon suunnittelussa. Vuosikello on tarkoitettu erityisesti eri tuotantosuuntien maatalousyrittäjien käytännön apuvälineeksi tuotannon suunnitteluun, mutta ohjelmaa voidaan hyödyntää myös muillakin aloilla. Vuosikello on atk-pohjainen sovellus, joka toimii Excel-pohjassa. Sovellus on ilmainen, ja sen voi vapaasti ladata käyttöönsä. (Karttunen, Kaila & Tuure 2011.)

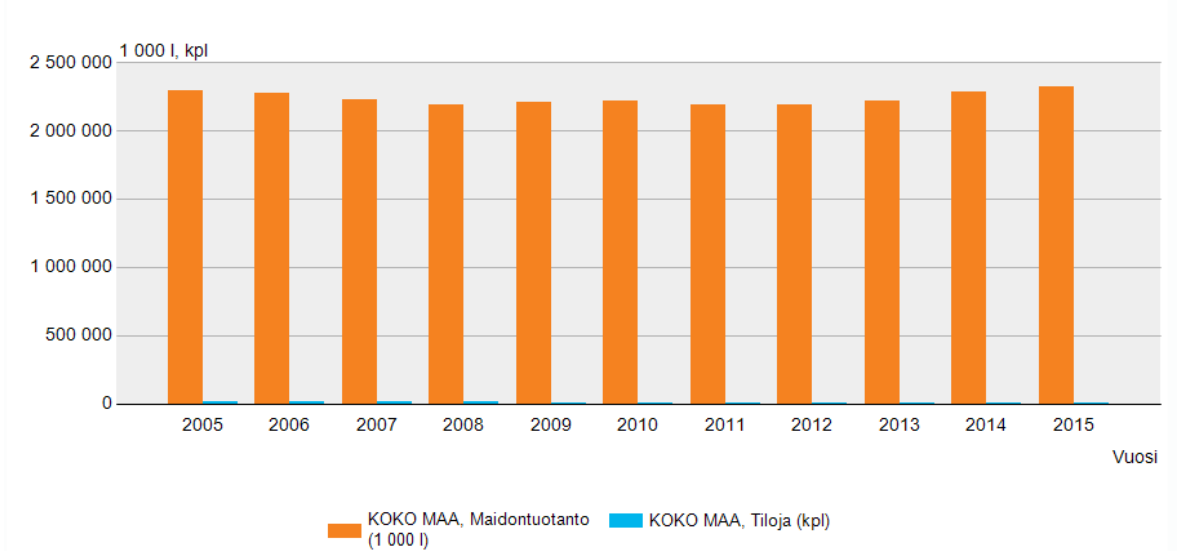
3 MAITOTILAT SUOMESSA

3.1 Maatalouden rakennemuutos

Vuoden 2015 lopussa Suomessa maitoa tuotti 7893 maitotilayritystä. Yhteensä ne tuottivat maitoa eri meijereihin 2 325 miljoonaa litraa. Keskimääräinen tilaa kohden tuotettu maitomäärä oli 279 900 litraa vuodessa. Pääsääntöisesti maidontuotanto lisääntyi koko Suomessa vuoden 2015 aikana, lukuun ottamatta Satakuntaa ja Pohjois-Karjalaa. Maidontuotanto nousi alueittain parhaimmillaan 2 %. (Alueittainen maidontuotanto 2015 2016.) Maatalouden rakennemuutoksen seurauksena maitotilojen määrä on vähentynyt, ja tilakoot ovat suurentuneet. Vuonna 2014 neljäosa tukea hakeneista tiloista oli kotieläintiloja. Samana vuonna kasvituotantotiloja oli 69 %. Kotieläintilojen prosenttiosuus tukea hakeneista tiloista oli huomattavasti suurempi vuonna 1995. Tällöin kotieläintilojen määrä oli 52 % ja kasvinviljelytilojen osuus 39 %.

Myös maatalouden tuotantorakenne on muuttunut huomattavasti vuoden 1995 jälkeen (Niemi & Ahlstedt 2015, 15). Teoksessa Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot (2015,15) Niemen ja Ahlstedtin mukaan lypsykarjatalouden harjoittaminen on vähentynyt kaikista tukea hakeneista tiloista 26 %:sta 16 %:iin. Lypsykarjatilojen määrä on siis vähentynyt vuosien 1995–2014 aikana jopa 23 000 tilan verran. Vuosien 2005–2015 aikana maidontuottajien määrä on vähentynyt noin 16000 tuottajasta 8300 tuottajaan (Kuvio 1.). Kuviossa 1. on esitetty tuotetun maidon määrä koko Suomessa vuosina 2005–2015. Kuvioista voidaan myös huomata, ettei maidontuotantotilojen määrän vähentyminen ole vaikuttanut tuotetun maidon määrään samansuuntaisesti. Tuotetun maidon määrä on noussut maidontuottajien määrän vähentymisestä huolimatta. (Maidontuotanto ELY-keskuksittain vuosittain 2016.) Syitä kohonneeseen maidontuotantoon ovat esimerkiksi suurentuneet tilakoot, kohonnut keskituotos sekä tuotantopanosten tehokkaampi hyödyntäminen.

Maidontuotanto ELY-keskuksittain vuosittain

Kuvio 1. Maidontuotanto ELY-keskuksittain vuosittain(koko maa). (Luke 2016.)

Suomalaisten maitotilayritysten tavoitteena on tuottaa puhdasta ja laadukasta maitoa. Maitotiloilla laatu käsittää muutakin kuin vain pelkän tuotteen laadun. Ryhänen ja Nissinen (2011, 35) korostavat laadun merkitystä yrityksen vision ja strategian kannalta. Heidän mukaansa laadukas toiminta eli laatujohtaminen käsittää myös prosessien laadun sekä asiakkaiden tarpeet ja odotukset. Tiukassa taloustilanteessa maitotiloilla pyritään alentamaan yksikkökustannuksia, tehostetaan resursien käyttöä ja parannetaan tuotannon tehokkuutta. Toiminnan tavoitteena on toimia kustannustehokkaasti, ruokinta pyritään järjestämään tehokkaasti eläinten hyvinvointi huomioiden. (Ryhänen & Nissinen 2011, 35.)

Ruumiillisesti raskaan työn osuus maitotiloilla on vähentynyt uuden teknologian myötä. Nykyaikaiset koneet ja laitteet korvaavat ihmistyötä. Esimerkkinä tästä on eläinten ruokinta, joka voidaan suorittaa täysin koneellisesti, automatisoidut lypsyjärjestelmät ja koneelliset lannanpoistojärjestelmät. Tuotantorakennuksissa kiinnitetään nykyään entistä enemmän huomiota myös ihmisten työergonomiaan ja työolosuhteisiin, jolloin työnteko on mielekästä ja fyysisesti kevyempää.

3.2 Säädökset ja niiden vaatimukset maitotiloilla

Lainsäädäntö ja hallinto ohjaavat maatalousyrittäjien toimintaa ja päätöksiä. Yritystoiminnan epävakautta lisäävät lainsäädännön tiukentuminen sekä maatalouspolitiikan muutokset. Esimerkiksi tällä hetkellä ajankohtaisena oleva tukien maksusaikataulu aiheuttaa riskin jokaisen maatalousyrittäjien taloudelliseen toimeentuloon, jolloin yritystoiminnan johtaminen ja tuotannon suunnittelun taidot korostuvat. Myös maitokiintiöjärjestelmän poistuminen EU:n alueella on aiheuttanut haasteita maitotiloilla. Maitokiintiöjärjestelmän poistumisen myötä maidontuotanto EU:n alueella on kasvanut. Useisiinkaan muutoksiin ja tilanteisiin yksittäinen maatalousyrittäjä ei voi vaikuttaa, mutta niihin on sopeuduttava sekä varauduttava ennakoimalla.

Maitotiloille suunnatun Tasalla-palveluun on pyritty kokoamaan kattava muistilista tärkeimmistä maitotilaa koskevista tehtävistä. Osa Tasallan tehtävistä ja vaatimuksista kohdistuu juuri maatalouspolitiikkaan sekä maataloustukiin, joilla on myös huomattava merkitys tilan talouteen. (Relator Oy 2013f.) Esimerkiksi maataloustukien vaatimukset tulee täytyä ja olla tehtynä tilalla ajallaan, jotta maataloustukeen on oikeutettu. Mikäli tilalla vaatimusten toteuttamisessa huomataan puutteita, ovat sanktiot ja tukien vähentäminen mahdollista.

Maidon alkutuottaja on vastuussa siitä, että maito on tuotettu ja siihen liittyvä toiminta on toteutettu elintarvikelainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Tuottajan on huolehdittava siitä, ettei maidon turvallisuus vaarannu. (Elintarvikkeiden alkutuotanto 2016.) Maidon laadun vähimmäisvaatimukset lain mukaan ovat somaattisten solujen osalta 250 000/ml ja pesäkemäärä 50 000 pmy/ml (A 26.9.2013/699). Olenainen osa maidontuotannon vaatimuksia ovat maidon laatuvaatimukset. Alkutuottajalta vaaditaan alkutuotantoasetuksen 1368/2011 nojalla täyttämään esimerkiksi seuraavia vaatimuksia: omavalvonnan kuvaus, kirjanpito-vaatimukset, veden laaduntarkkailu, tietojen toimittaminen tuotetuista elintarvikkeista, eläinrekisteri sekä teuraseläinten ketjuinformaatio. Maitotilojen ylläpitämällä omavalvonnalla tarkoitetaan maitotilan omaa valvontajärjestelmää, jolla pyritään varmistamaan ja osoittamaan tuotetun eteenpäin toimitetun maidon ja lihan turvallisuus. (Elintarvikkeiden alkutuotanto 2016.) Maitotiloille suunnattu Tasalla-palvelu sisältää omavalvonnan vaatimuslistan, johon on koottu Eviran vaatimukset maitotilaa koskien yksittäisiksi

tehtäviksi. Tasalla-palvelun avulla voi varmistua, että maitotiloille määritetyt vaatimukset täyttyvät. (Relator Oy 2013f.)

Maitotilojen kirjanpitovaatimus koskee alkutuotantopaikkaan vastaanotettuja ja tilalta lähteneitä eläimiä, joiden kirjanpitoa tulee säilyttää vähintään vuoden ajan. Lisäksi maitotilalla tulee pitää kirjaa eläinten rehuista, niiden luonteesta sekä alkupe-
rystä. Esimerkiksi tilalle toimitettujen rehujen rahtikirjoja tulee säilyttää tilalla vähintään viisi vuotta. Maitotiloilla tulee ylläpitää myös lääkekirjanpitoa, jossa tulee näkyä eläinlääkkeet tai muut eläimille annetut hoidot, hoitojen päivämäärät ja varoajat. Lääkekirjanpitoa tulee säilyttää tilalla vähintään viiden vuoden ajan. Lisäksi maitotiloilla tehtävistä tutkimustuloksista tulee pitää kirjanpitoa. Kirjanpidossa säilytettäviin tutkimustuloksiin kuuluvat mm. salmonella-tutkimukset, nautojen EHEC-tutkimukset, raakamaidon patogeenitutkimukset, vesitutkimukset, vierasainevalvontanäytteet sekä utaretulehdustutkimukset. Tutkimusten tulokset tulee säilyttää maitotilalla vähintään kolmen vuoden ajan, paitsi vesinäytetutkimustuloksia tulee säilyttää viisi vuotta. (Alkutuotannon kirjanpitovaatimukset 2016.)

Kirjanpitovaatimukseen kuuluu myös säilyttää eläinten tai eläinperäisten tuotteiden tarkastukset ja niiden tulokset, joihin kuuluvat mm. teurastiedot, salmonellavalvontaohjelmaan liittyvät tarkastuskäynnit, maidon bakteeri- ja solupitoisuuden määrittelyt, eläimille tehdyt terveystarkastukset ja terveydenhuoltokäynnit, maidontuotantotilojen navettahygieniatarkastukset ja muut maidontuotantotilalla tehdyt elintarvikelainsäädännön tarkastukset, joita tulee säilyttää tilalla vähintään kolmen vuoden ajan. Eläinten tautikirjanpitoa tulee säilyttää vähintään kolmen vuoden ajan. Lisäksi maidontuotantoa koskevia kirjanpitovaatimuksia ovat lypsykoneiden huolto ja testaus, maidon lämpötilojen kirjaus sekä automaattisen lypsylaitteiston toiminta, joiden kirjanpitoa tulee säilyttää vähintään vuoden ajan. (Alkutuotannon kirjanpitovaatimukset 2016.)

Vaatimukset EU-tukiin liittyen ovat tilakohtaisia, sillä vaatimusten määrä riippuu olennaisesti haettavista tuista. Pinta-alaperusteisten tukien vaatimukseen kuuluvat viljelysuunnitelman teko ja siihen liittyvä lohkokirjanpito toteutetuista toimenpiteistä. Lohkokirjanpitoon tulee kirjata lohkon tunnus ja pinta-ala, lohkon muokkauspäivä ja -tapa, kylvöpäivä, lannoitteet ja niiden määrät, lannoituspäivämäärä, fosforin ja ty-

pen määrä, kasvinsuojelutoimenpiteet ja aineiden määrät ja käytön syyt sekä sadonkorjuun päivämäärä. Lannoitteita tulee käyttää lain sallimissa rajoissa. Lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käytössä tulee huomioida myös niiden rajoitukset eri alueilla. Viljelysuunnitelma tulee palauttaa ennen kasvukauden alkua, yleensä toukokuussa. Viljelysuunnittelua varten on huolehdittava myös peltojen viljavuustutkimuksista sekä ravinnetaselaskelmista. Viljavuustutkimus on tehtävä viiden vuoden välein. Näytteitä tulee ottaa vähintään yksi jokaista peruslohkoa kohden. Pinta-alaperusteisissa tuissa tulee huomioida myös täydentävien ehtojen noudattaminen. (A 26.4.2007/503.)

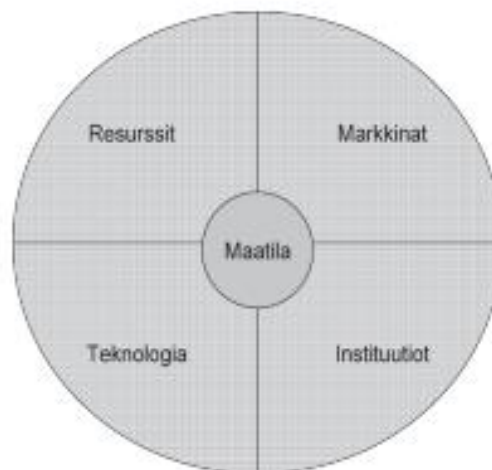
Eläinperusteisissa tuissa yrittäjän on noudatettava niille annettuja vaatimuksia. Tuen hakijan tulee esimerkiksi olla rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi, eläimet tulee merkitä ja rekisteröidä Eviran ohjeiden mukaisesti, tilan eläinrekisteri tulee olla ajan tasalla sekä eläinten hyvinvoinnista tulee huolehtia eläinsuojelusäännösten mukaisesti. (Kansalliset kotieläintuet - vuoden 2016 hakuohjeet 2016.) Mikäli tila hakee eläinten hyvinvointikorvausta, on myös sitouduttava noudattamaan hyvinvointikorvauksen sitoumusehtoja (Eläinten hyvinvointikorvaus (EHK) 2016).

3.3 Toimintaympäristö

Maitotilayritykset toimivat toimintaympäristössään, joka koostuu neljästä eri osa-alueesta. Ryhänen ja Nissinen (2011, 10) ovat esittäneet kuvion maatalan toimintaympäristöstä. Heidän mukaansa toimintaympäristö koostuu resursseista, markkinoista, instituutiosta sekä teknologiasta. Maatalousyrittäjän ympärillä tarjolla olevat toimintaympäristön mahdollisuudet sanelevat millainen kokonaisuus maatalo on. Maatalousyrittäjän on ennakoitava ja varauduttava toimintaympäristön muutoksiin. Suurin osa toimintaympäristön muutoksista on yrittäjältä riippumattomia, jolloin tilanteisiin on välttämätöntä sopeutua. Ryhänen ja Nissisen mukaan kriittisin resurssi on maatalousyrittäjä itse. Omat tiedot, taidot, yritystoimintaan käytettävissä oleva aika, motivaatio ja muut maatalouden yritystoiminnassa tarvittavat kyvyt vaikuttavat olennaisesti maatalousyrittäjän päätöksiin. Muita maatalousyrittäjän resursseja ovat maa, työvoima, pääoma, johtamistaito, tietolähteet, rahoituksen saatavuus, ilmasto sekä sää. Instituutiot ovat myös osa maatalousyrittäjän toimintaympäristöä.

Niihin kuuluvat mm. hallinto ja pankit. Teknologian vaikutus toimintaympäristöön vaikuttaa maatalousyrityksen tuottavuuteen sekä menestymiseen. (Ryhänen & Nissinen 2011, 10.)

Maitotilan johtaminen on kokonaisuus, jossa kaikki osa-alueet on hoidettava hyvin, jotta voi menestyä. Yrityksen strategian luonti ja harkinnanvarainen päätöksenteko ovat yritystoiminnan jatkuvuuden kulmakivi. (Ryhänen & Nissinen 2011, 43.) Heidän mukaansa strategisessa pitkän aikavälin päätöksenteossa yrittäjän tulee ymmärtää markkinoiden toimintamekanismit, kysyntä, tuotot sekä kustannukset. Ilman näiden ymmärrystä, varsinkin pitkän aikavälin päätökset saattavat olla kohtalokkaita maatalousyrityksen toiminnalle.

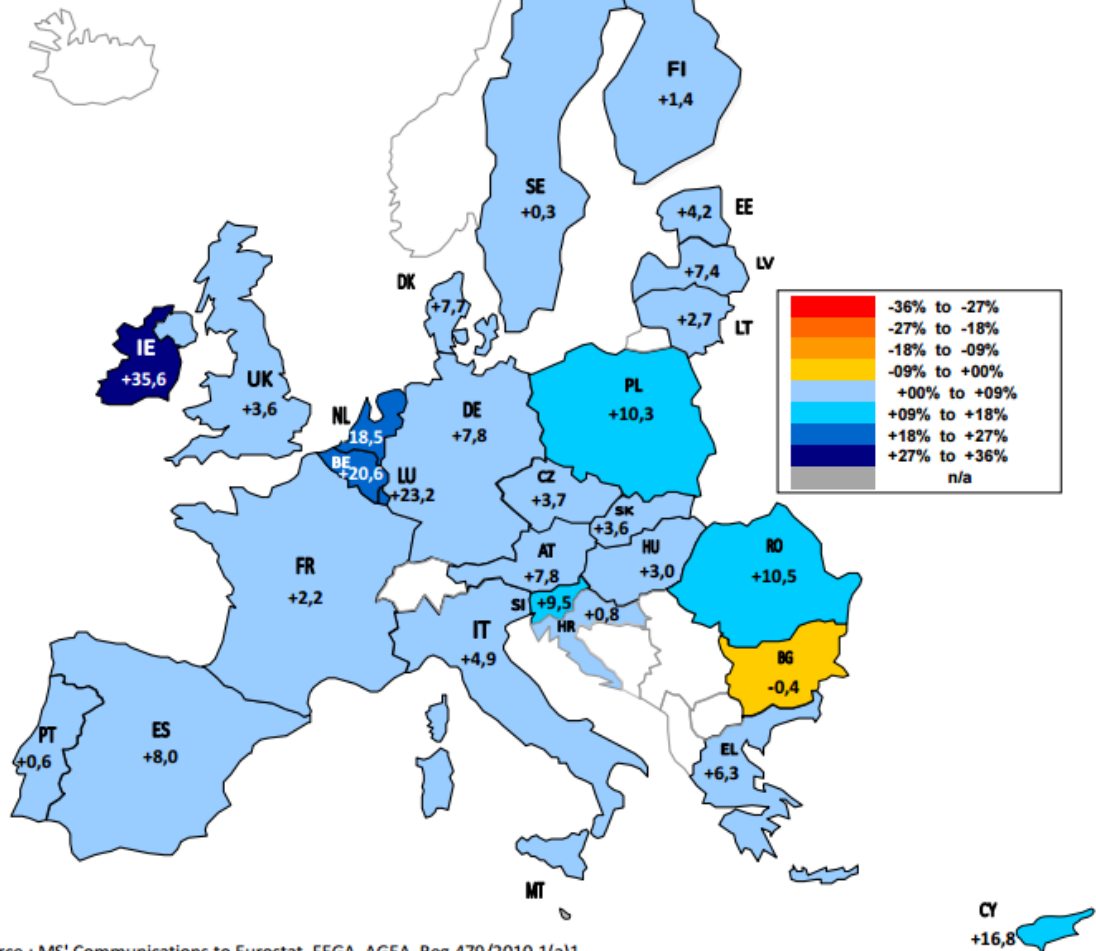
Kuvio 2. Maitotilan toimintaympäristö (Ryhänen & Nissinen 2011).

Suomi kuuluu Euroopan unioniin, joka määrittää suurilta osin Suomessa maksettavien tukien enimmäismäärän. Euroopan Unionin liittymissopimuksen mukaan Suomessa maatalousyrittäjät saavat myös kansallisia tukia, joihin kuuluu mm. pohjoinen tuki ja luonnonhaittakorvauksen lisäosa. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksen kiristyessä myös tukien määrä vähenee. Tukien väheneminen vaikuttaa maatalousyrityksen toimintaan, sillä tuilla ohjataan maataloustuotantoa.

Maatalousyrittäjien toimintaan vaikuttavat markkinahintojen muutokset. EU:n maatalouspolitiikan uudistus (maitokiintiöjärjestelmän poistuminen) tähtää markkinaohjautuvuuden kasvuun, jolloin hinnat määräytyvät markkinoilla. Maataloustuotteiden hintoihin ei siis yksityinen yrittäjä voi itse vaikuttaa. Tällöin lopputuloksena on tuotsmäärien kasvu EU:ssa, josta seuraa maidon hinnan alentuminen ja hintavaihtelujen kasvu. Markkinaohjautuvuuden lisääntyminen lisää kilpailua Euroopassa. Kuvassa 1 on esitetty EU:ssa vastaanotetun maidon määrä tammi–helmikuun 2015 ajalta verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2016. Kuvio osoittaa, että maidontuotanto jo pelkästään Euroopan alueella on noussut maittain jopa 35 %. Lisääntynyt maidontuotanto aiheuttaa epävakaan kysynnän ja tarjonnan suhteen. Ylitarjonnan vallitessa maidon markkinahinnat laskevat. Lainsäädännöllä lisätään toimia, joilla rajoitetaan ja ohjataan maatalousyrittämistä. Yritystoiminnan edellytyksenä on noudattaa asetettuja yhteiskunnan vaatimuksia. Yhteiskunnan ja politiikan vaatimukset voivat joskus olla myös este yritystoiminnan kehittämiselle, esimerkiksi ympäristölupien saaminen voidaan evätä kokonaan. Toisaalta maatalouden yritys-toiminta on edellytys myös yhteiskunnalle.

EU Milk Deliveries compared to last period (in %)

(Jan - Feb 2016 / Jan - Feb 2015)

Source : MS' Communications to Eurostat, FEGA, AGEA, Reg.479/2010.1(a)1

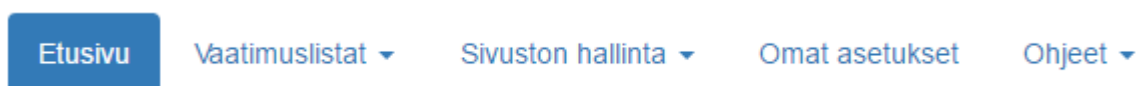
Kuva 1. EU raw milk deliveries (European Commission Agriculture and Rural Development 2016).

4 TASALLA-PALVELU MAITOTILOILLE

4.1 Maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun sisältö

Maitotiloille suunnattu Tasalla-palvelu on tilannekuvapalvelu, joka auttaa pitämään huolta vaadittujen tehtävien tekemisestä ja muistuttaa tärkeistä päivämääristä maitotiloilla. Palvelun käyttämistä varten maitotiloilla tulee olla ylläpitäjäksi nimetty vastuhenkilö ja hänelle varahenkilö, jotka omistavat tilakohtaiset kirjautumistunnukset. Palvelu vaatii yhteyden internetiin ja sitä käytetään internetiselaimen kautta. Lisäksi se toimii pilvipalveluna. Palvelua ei siis tarvitse asentaa tietokoneelle.

Palveluun kirjaututtaessa etusivulla näkyvät kaikki yrityksen henkilöt ja työntekijät, jotka palvelua käyttävät. Lisäksi etusivulla näkyy heille suunnatut tehtävät ja niiden tilanne. Kuvassa 2. näkyvät palvelun valikko ja sen eri välilehdet. *Vaatuslistat*-valikon alta löytyy vaatimuslistojen hallintaan, hakuihin, raportteihin ja linkittämiseen sekä vaatimuslistojen, kategorioiden ja vaatimusten järjestämiseen liittyvät toiminnallisuudet sekä nähdään sisältöihin liittyvät tilannekuvat. *Sivuston hallinta*-välilehden alla on organisaation käyttäjien hallinta sekä valmiiden vaatimuslistojen käyttöönottoon liittyvät toiminnallisuudet. *Omat asetukset*-sivulta löytyy käyttäjän omat tiedot ja asetukset. *Ohjeet*-valikon alta löytyy palvelun käyttöohje sekä esittelyvideo (Relator Oy 2013f.)

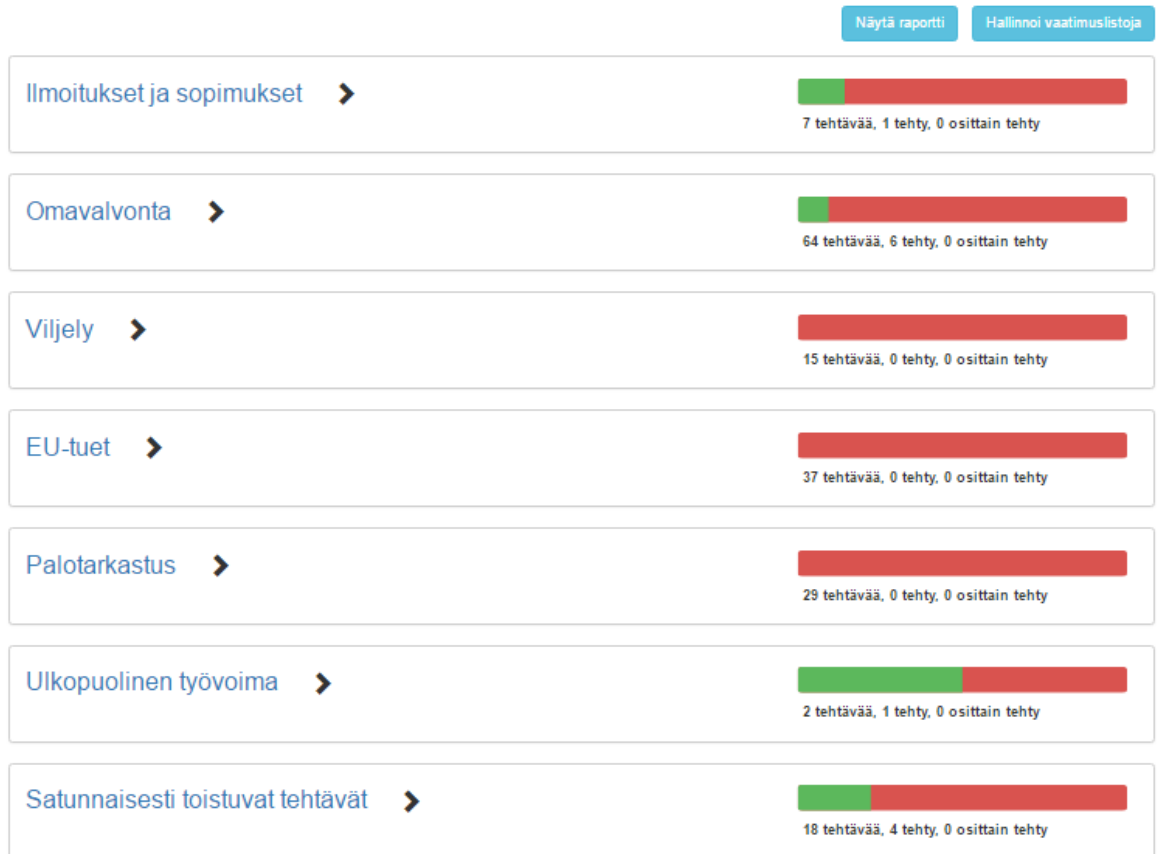

Kuva 2. Palvelun valikko (Relator Oy 2013f).

Vaatuslistat-välilehden voidaan sanoa olevan palvelun olennaisin ja tärkein, jossa suurin osa varsinaisista toiminnoista tehdään. *Vaatuslistat*-välilehdeltä aukeaa seitsemän pilottiversion valmista vaatimuslistaa, jotka on jaettu seuraaviin aiheisiin: ilmoitukset ja sopimukset, omavalvonta, viljely, EU-tuet, palotarkastus, ulkopuolinen työvoima ja satunnaisesti toistuvat tehtävät. Kuvassa 3. on näkymä *Vaatuslistat*-välilehdeltä, jossa näkyvät kaikki palvelun vaatimuslistat. Palvelun käyttöönotossa ylläpitäjä valitsee haluamansa käyttöön otettavat vaatimuslistat. Lisäksi palveluun

on mahdollisuus lisätä tilakohtaisia vaatimuslistoja ja niihin liittyviä tehtäviä. Tehtävät on ryhmitelty vaatimuksiksi, vaatimukset kategorioiksi ja kategoriat vaatimuslistoiksi. Kuvassa 4. on esitetty palvelun vaatimushierarkia. Vaatimushierarkia näkyy vain ylläpitäjille. Jäsenet näkevät vain heille osoitetut tehtävät, eivät sitä mihin vaatimukseen, kategorioihin ja vaatimuslistoihin ne kuuluvat. (Relator Oy 2013f.)

Vaatimuslistat

Kuva 3. Palvelun seitsemän valmista vaatimuslistaa (Relator Oy 2013f).

Kuva 4. Vaatimushierarkia (Relator Oy 2013f).

Palvelun sisältö on pyritty tekemään mahdollisimman selkeäksi ja helppokäyttöiseksi. On olennaista, että nopealla vilkaisulla pystyy hahmottamaan tehtävien sen hetkisen tilanteen, kuinka paljon listatuista tehtävistä on tehty, keskeneräisiä tai tekemättä. Punaisella merkitty tehtävä on tekemättä. Keltaisella merkitty tehtävä on osittain tehty ja vihreällä merkitty tehtävä on jo suoritettu. *Vaatuslistat*-näkyssä oikeassa reunassa on nähtävissä edellä kuvailtu värillinen palkki, joka kertoo vaatimuslistan tehtävien tilasta. Tämä ilmenee kuvasta 3. Sama värillinen palkki, joka kuvaa tehtävien tilaa, toistuu vaatimuslistojen lisäksi myös kategorioissa, vaatimuksissa ja tehtävissä kuten kuvassa 5. Kuvassa on avoinna *Ilmoitukset ja sopimukset*-vaatimuslista, jossa seitsemästä tehtävästä on tehty yksi, jota vihreä väri kuvastaa. Kategoriasta *Ilmoitukset* ei ole tehtynä yhtäkään vaatimusta, eikä vaatimuksesta *Ilmoitus kunnan elintarvikeviranomaiselle* ole tehty yhtäkään kolmesta tehtävästä. (Relator Oy 2013f.)

Vaatuslista → Ilmoitukset ja sopimukset

Tehtävien tila → 7 tehtävää, 1 tehty, 0 osittain tehty

Näytä valmiit tehtävät

Hae sisältöstä...

Hae tehtäviä...

Näytä raportti

Kategoria → Ilmoitukset

Vaatus → Ilmoitus kunnan elintarvikeviranomaiselle

Kuvaus	Tila	Tehtävä	Tekijä
Tuottajan on ilmoitettava kunnan elintarvikeviranomaiselle 1) alkutuotantopaikasta ja siellä harjoitettavasta toiminnasta 2) maitopohjaisten tuotteiden valmistuksesta ja maidon luovuttamisesta suoraan lopulliselle kuluttajalle, sekä 3) terminaidon toimittamisesta pakattuna ja jäähdytettynä tilan ulkopuolelle paikkaan, josta se sellaisenaan luovutetaan suoraan lopulliselle kuluttajalle.	■	Tee kirjallinen ilmoitus maitopohjaisten tuotteiden valmistuksesta	Essi Esimerkki ☒
	■	Tee kirjallinen ilmoitus terminaidon luovuttamisesta	Essi Esimerkki ☒
	■	Tee kirjallinen ilmoitus alkutuotantopaikasta	Essi Esimerkki ☒

Tehtävä

Kuva 5. Esimerkki palvelun Ilmoitukset ja sopimukset-vaatimuslistasta, sen kategoriasta, vaatimuksesta ja tehtävästä sekä tehtävien tilasta (Relator Oy 2013f.).

Tehtävät voi klikata auki, jolloin näkee tehtävien sisällön ja erilaiset asetukset. Tehtävä aukeaa uuteen ikkunaan kuva 6., josta näkee tehtävään liittyvät asiat. Kuvan esimerkissä tehtävän *Päivitä omat tiedot Valmaan* määräaika on 1.1.2017, muistutus tulee viikkoa ennen ja vuosittain. Lisäksi näkyssä on linkki Valmaan, jossa omat tiedot päivitetään. Kuhunkin tehtävään on lisätty lyhyt tehtävän kuvaus. Tehtävän asetukset kuten määräaika, muistutus, toisto ja tekijät näkyvät kuvauksen alla. Palvelun ylläpitäjä voi muokata tehtävään liittyviä asetuksia sopiviksi. Muistutuksen ajankohdan voi määrittää päivästä kahteen viikkoon ennen tehtävän ajankohtaa.

Muistutukselle käyttäjä voi määrittää myös toistojen välin jokapäiväisestä muistutuksesta kerran vuodessa tapahtuvaan muistutukseen. Palvelussa tehtävät voi halutessaan nimetä tietyille henkilöille tehtäväksi. Tällöin on selvää, kenen vastuulla tehtävä on. Palvelun ylläpitäjä voi muokata palvelussa olevia tehtävien asetuksia. Muut käyttäjät kuten työntekijät voivat vain kommentoida tehtäviä ja merkitä niitä tehdyksi. (Relator Oy 2013f.)

Päivitä omat tiedot Valmaan

Kuvaus	Tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään omat tiedot, esimerkiksi sähköpostiosoite.		
Määräaika	01.01.2017		
Linkit	Valma		
Tila	■		
Historia	Näytä historia (1) >		
Muistutus	Viikkoa ennen ▾		
Toisto	Vuosittain ▾		
	Kuukaudenpäivä	1 ▾	
	Kuukausi	Tammikuu ▾	
	Avaa tehtävä	Viikkoa ennen ▾	
Tekijä(t)	■	Essi Esimerkki	
Kommentit	Näytä kommentit (0) >		

[Sulje](#)

Kuva 6. Tehtävän aukeaminen uuteen ikkunaan (Relator Oy 2013f).

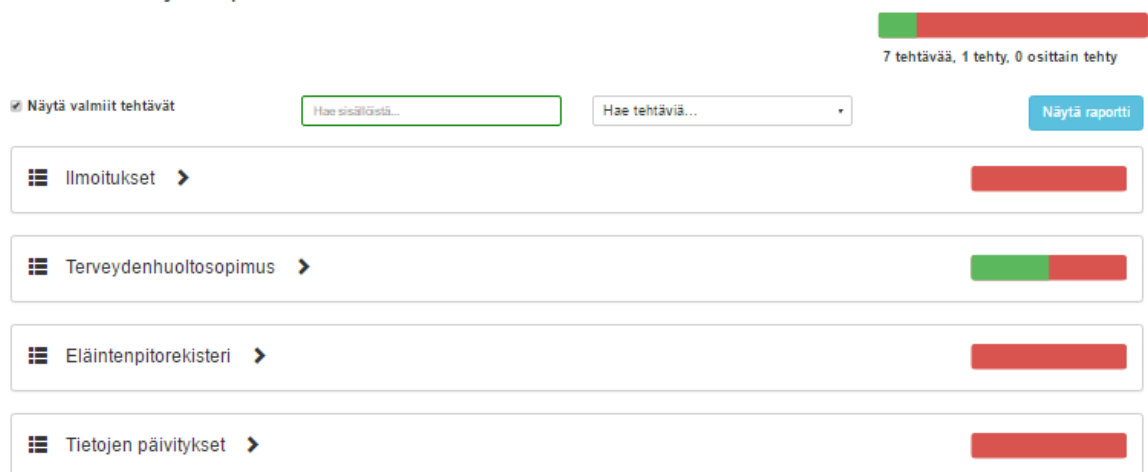
4.1.1 Ilmoitukset ja sopimukset

Ilmoitukset ja sopimukset-vaatimuslista sisältää muistutuksia tilalla tehtävistä sopimuksista kuten terveydenhuoltosopimuksen päivittämisestä, kuntaan tehtävistä ilmoituksista elintarviketeollisuuteen liittyen ja Valman tietojen päivittämisestä. Terveydenhuoltosopimus on vapaaehtoinen sitoumus, vaikkakin nykypäivänä jo erittäin yleinen. Käytännössä terveydenhuoltosopimukseen sitoutuminen tarkoittaa Nasevaan kuulumista ja sinne tilan terveydenhuoltoon liittyvien tapahtumien kirjausta. Naseva on ketjuinformaation apuväline maitotilan ja sen yhteistyökumppaneiden

välillä, kuten eläinlääkärit, teurastamo, meijeri, neuvonta ja eläintenvälitys. (Relator Oy 2013f.)

Ilmoitukset ja sopimukset -vaatimuslista sisältää tehtävän myös eläinten pitäjäksi rekisteröitymisestä. Ilmoitus tehdään kuntaan. Eläintenpitäjän on rekisteröitävä myös kaikki tilalla olevat eläimet sekä ilmoittaa rekisteriin syntyneet sekä poistetut eläimet seitsemän päivän kuluessa tapahtumasta. Ilmoitukseen liittyen palvelu sisältää lisäksi tehtävän, joka muistuttaa omien tietojen päivittämisestä Valmaan. Valma on tuottajien oma nettipalvelu ja on käytössä Valion maitotiloilla. Valma-palvelusta tuottaja pystyy seuraamaan mm. ajankohtaisia tiedotteita, eri analyysien tuloksia, maidon tilitystä sekä haetun maidon määrää. Palvelun kautta tuottaja pystyy tekemään myös tarviketilauksia. *Ilmoitukset ja sopimukset* -vaatimuslistan neljä valmista kategoriaa käyvät ilmi kuvasta 7. Yhteensä *Ilmoitukset ja sopimukset* sisältää seitsemän tehtävää. (Relator Oy 2013f.)

Ilmoitukset ja sopimukset

Kuva 7. *Ilmoitukset ja sopimukset* -vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f).

4.1.2 Omavalvonta

Omavalvonta-vaatimuslista sisältää suunnitelman päivittämiseen ja omavalvonnan noudattamiseen liittyviä tehtäviä. *Omavalvonta*-vaatimuslistan sisältö on jaettu suunnitelman laadintaan ja päivitykseen liittyviin tehtäviin sekä lehmiin ja lypsyyn ja ympäristöön liittyviin tehtäviin. Suunnitelman laadintaan liittyvät tehtävät koskevat tilojen ja laitteiden puhtaanapitoa, lypsyä, eläinten puhtaanapitoa, puhtaan veden

käyttöä, henkilöstöä, haitta- ja tuhoeläimiä, jätteiden käsittelyä, tauteja, lääkkeitä ja kemikaaleja, pesuaineita, korjaavia toimenpiteitä sekä maidon turvallisuutta. Oma-
 valvontasuunnitelma tulee olla ajan tasalla näiden asioiden tiimoilta. Oma-
 valvontasuunnitelmassa tulee olla kerrottu toimenpiteet ja menettelyt käytännössä kyseisten
 asioiden kohdalta. Lehmien ja lypsyyden liittyvät tehtävät koskevat maidon toimitta-
 mista ja siihen liittyvää kirjaamista, lypsykoneen huoltoa ja testausta, automaattilyp-
 syä, maitotankin omavalvontaa, eläinkirjanpitoa, näytteiden ja tutkimusten kirjanpi-
 toa, rehukirjanpitoa, raaka- ja ternimaidon vaatimuksia sekä siemennyksiä. Ympäris-
 töön liittyvät tehtävät koskevat käyttöveden tutkimuksia ja niiden tuloksia, pesuaine-
 ja biosidikirjanpitoa, poikkeavien tilanteiden toimintaohjeita sekä kirjanpitoa poikke-
 aista tapahtumista. Kuvassa 8. on esitetty omavalvonnan neljä valmista kategoriaa.
 Yhteensä *Oma-
 valvonta* sisältää 64 tehtävää.

Oma- valvonta

Oma-
 valvonnasta on laadittava kirjallinen suunnitelma. Suunnitelmaa on
 noudatettava ja sitä on päivitettävä säännöllisesti. Oma-
 valvonnan toteutuminen
 kirjataan ja tämän kirjanpidon avulla valvoja pystyy tarkastamaan suunnitelman
 toteutumisen. Kirjanpitoa säilytetään tehtävästä riippuen useita vuosia.

64 tehtävää, 6 tehty, 0
 osittain tehty

Näytä valmiit tehtävät

Hae sisällöistä...

Hae tehtäviä...

Näytä raportti

 Suunnitelman laadinta >	
 Suunnitelman päivitys >	
 Lehmät ja lypsy >	
 Ympäristö >	

Kuva 8. *Oma-
 valvonta*-vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f).

4.1.3 Viljely

Viljely-vaatimuslista koskee viljelysuunnitelmaan, viljavuustutkimukseen sekä pelto-
 jen kasvukuntoon liittyviä tehtäviä. Vaatimuslista muistuttaa laatimaan viisivuotisen
 viljelykiertosuunnitelman ennen kasvukauden alkua. Suunnitelma tulee palauttaa

maaseutuelinkeinoviranomaiselle määröpäivään mennessä. Vaatimuslista muistuttaa myös viljavuustutkimuksien ottamisesta sekä ravinnetaselaskelmista. Viljavuustutkimukset on tehtävä peruslohkokohtaisesti viiden vuoden välein ja ravinnetaselaskelmat vuosittain. Lisäksi *viljely*-vaatimuslistassa on tehtäviä pellon kasvukunnon parantamiseen liittyen. *Viljely*-vaatimuslistan kolme valmista kategoriata käyvät ilmi kuvasta 9. *Viljely* sisältää kaikkiaan 15 tehtävää. (Relator Oy 2013f.)

Viljely
Tähän vaatimuslistaan kuuluvat mm. viljelysuunnitelman laatiminen, viljavuustutkimukset ja ravinnetaseet

15 tehtävää, 0 tehty, 0 osittain tehty

Näytä valmiit tehtävät

- Viljelysuunnitelma >
- Viljavuustutkimus >
- Peltojen kasvukunto >

Kuva 9. *Viljely*-vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f).

4.1.4 EU-tuet

Tasalla-palvelussa *EU-tuet*-vaatimuslista on jaettu pinta-alaperusteisiin, eläinperusteisiin tukiin sekä täydentäviin ehtoihin. Tehtävät vaatimuslistassa liittyvät tukien hakemiseen sekä tukihakujen aikatauluihin ja tukien sisältämiin velvoitteisiin. Pinta-alaperusteisiin tukiin kuuluvat mm. perustuki ja viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki, peltokasvipalkkio, sokerijuurikkaan kansallinen tuki, luonnonhaittakorvaus, luonnonhaittakorvauksen kotieläinikorotus, ympäristökorvauksen ympäristösitoumus, luomusitoumus, pohjoinen hehtaarituki, nuorten viljelijöiden tuki ja yleinen hehtaarituki. Haetuista pinta-alaperusteisista tuista riippuen maidontuottajan on noudatettava täydentäviä ehtoja. Täydentävien ehtojen kategoria sisältyy Tasalla-palvelussa kyseiseen *EU-tuet*-vaatimuslistaan. Lisäksi *EU-tuet*-vaatimuslista sisältää kategorian Eläinperusteisista tuista, joita ovat kansalliset kotieläintuet, eläinten hyvinvointikorvaus sekä nautapalkkio. Maidontuottajan on noudatettava EU-tukiin liittyviä vaatimuksia, erityisesti hyvinvointikorvausta haettaessa on noudatettava hyvinvointikorvaukseen liittyviä vaatimuksia. Tehtävät sisältävät myös linkkejä verkkosivuille,

joista saa lisätietoa tuista ja niiden hakemisesta. *EU-tuet* -vaatimuslistan kolme valmistaja-kategoriaa käyvät ilmi kuvasta 10. *EU-tuet* sisältää kaikkiaan 37 tehtävää. (Relator Oy 2013f.)

EU-tuet

Tästä vaatimuslistasta löytyy muistettavat päivämäärät ja linkejä mm. täytettäviin lomakkeisiin ja ohjeisiin EU-tukihakemuksiin liittyen.

37 tehtävää, 0 tehty, 0 osittain tehty

Näytä valmiit tehtävät

Näytä raportti

 Pinta-alaperusteiset tuet >

 Eläinperusteiset tuet >

 Täydentävät ehdot >

Kuva 10. *EU-tuet* -vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f).

4.1.5 Palotarkastus

Vaatimuslista palotarkastuksiin liittyen sisältää paloturvallisuuteen liittyvien asioiden huolehtimista vuosittain (Relator Oy 2013f). Sisäasiainministeriön pelastuslain (SM 486/03) nojalla omatoimista varautumista varten yrittäjän tulee laatia pelastussuunnitelma maitoilalle. Palotarkastukseen tulee olla selvitetty käytännön toimintaohjeet tulipalon sattuessa kuten tulipalon havaitseminen, alkusammutus, ihmisten sekä eläinten pelastaminen. Paloturvallisuuteen liittyvien laitteet kuten sammutusvälineet, sähkölaitteet, varavoima, valaistus ja ilmastointilaitteet tulee huoltaa riittävän usein. (Maatilojen palotorjunta.) Palotarkastus-vaatimuslista muistuttaa myös kemikaalien ja polttoaineiden oikeasta säilytyksestä (Relator Oy 2013f). Pelastusviranomaisen toimii valvovana viranomaisena, ettei polttoaineiden ja kemikaalien varas-

toinnista aiheudu valumia ympäristöön (Polttonesteiden varastointi maataloilla farmarisäiliöissä 2015). *Palotarkastus*-vaatimuslistan neljä valmista kategoriaa käyvät ilmi kuvasta 11. *Palotarkastus* sisältää kaikkiaan 29 tehtävää. (Relator Oy 2013f.)

Palotarkastus

Palotarkastus tehdään maitoiloilla vuosittain. Tässä vaatimuslistassa käydään läpi paloturvallisuuteen liittyviä asioita, joista on muistettava huolehtia pitkin vuotta.

29 tehtävää, 0 tehty, 0 osittain tehty

Näytä valmiit tehtävät

Hae sisällöistä...

Hae tehtäviä...

Näytä raportti

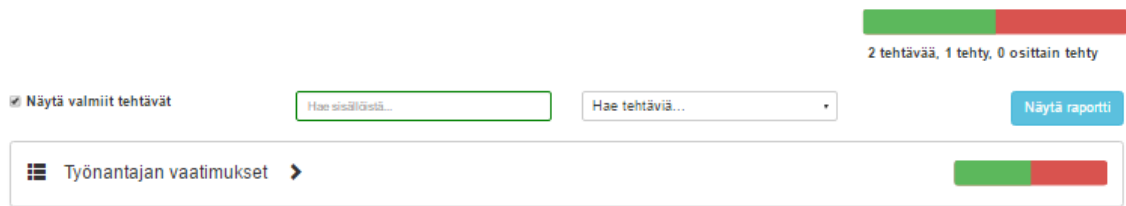
- Pelastussuunnitelma >
- Laitteiden huollot >
- Säilytyspaikat ja kulkutiet >
- Erytyistilat >

Kuva 11. *Palotarkastus*-vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f.).

4.1.6 Ulkopuolinen työvoima

Ulkopuolinen työvoima -vaatimuslista sisältää työnantajan vaatimuksia työntekijää koskien. Vaatimuslista muistuttaa työaikakirjanpidon ylläpitämisestä sekä työterveyshuollon järjestämisestä. *Ulkopuolinen työvoima* -vaatimuslistan yksi valmis kategoria käy ilmi kuvasta 12. *Ulkopuolinen työvoima* sisältää kaikkiaan 2 tehtävää. (Relator Oy 2013f.)

Ulkopuolinen työvoima

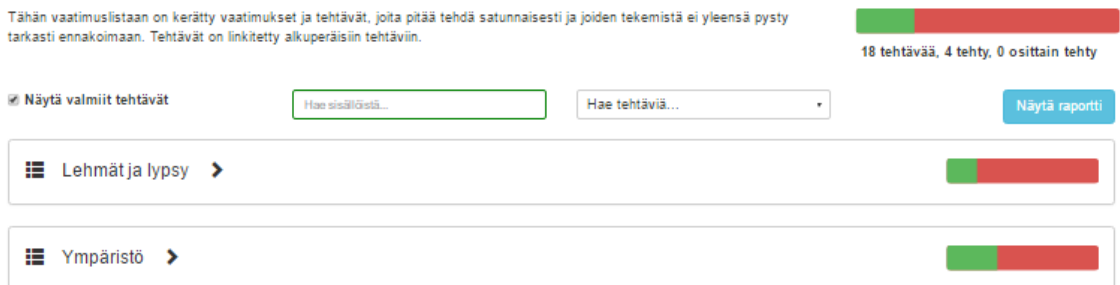
Kuva 12. *Ulkopuolinen työvoima* -vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f).

4.1.7 Satunnaisesti toistuvat tehtävät

Satunnaisesti toistuvat tehtävät -vaatimuslistan kaksi valmista kategoriaa käyvät ilmi kuvasta 13. Satunnaisesti toistuvat tehtävä on koottu muiden vaatimuslistojen sisällöistä. Tämä vaatimuslista sisältää vain satunnaisesti toistuvia tehtäviä, joiden aikataulua ei yleensä pysty tarkasti ennustamaan. *Satunnaisesti toistuvat tehtävät* -vaatimuslista sisältää kaikkiaan 18 tehtävää, jotka liittyvät *lehmät ja lypsy*- sekä *ympäristö*-kategorioihin. (Relator Oy 2013f.)

Satunnaisesti toistuvat tehtävät

Tähän vaatimuslistaan on kerätty vaatimukset ja tehtävät, joita pitää tehdä satunnaisesti ja joiden tekemistä ei yleensä pysty tarkasti ennakoimaan. Tehtävät on linkitetty alkuperäisiin tehtäviin.

Kuva 13. *Satunnaisesti toistuvat tehtävät* -vaatimuslistan kategoriat (Relator Oy 2013f).

5 AINEISTO JA MENETELMÄT

5.1 Pilotointi ja haastattelutilat

Opinnäytetyön tutkimuksellinen osa toteutettiin haastattelututkimuksena. Haastatteluja tehtiin kaikkiaan neljälle maitotilalle. Yrityksen toivomus pilottiin osallistuvien maitoilojen määrästä oli 3–5. Pilottitilat valittiin maitotiloista, jotka olivat keskimääräistä suurempia sekä kehittyviä ja nykyaikaisia maitotiloja. Haastatteluun valituilla tiloilla lypsylehmiä oli 60–200. Kolme tilaa oli automaattilypsytiloja, ja yhdellä tilalla oli käytössä asemalypsy. Tiloihin otettiin henkilökohtaisesti yhteyttä puhelimitse 9.3.2016, jolloin pyydettiin heidän suostumustaan palvelun pilottijaksoon. Puhelussa kerrottiin palvelun perusidea ja sisältö. Lisäksi tuotiin ilmi, että pilottijakso oli osa opinnäytetyötä ja opinnäytetyöntekijä tulisi tekemään käyttökokemushaastattelut maitotiloille.

Maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun pilotointi maitotiloilla alkoi maaliskuussa 2016, viikoilla 11 ja 12. Pilottijakso päättyi kaikilla maitotiloilla toukokuussa viikolla 18, jolloin pilottijakson pituudeksi muodostui seitsemän tai kahdeksan viikkoa tilasta riippuen. Relator Oy antoi ennen pilottijakson aloitusta tarvittavan ohjeistuksen palvelun käyttämisestä ja palvelun kirjautumistunnukset maitotiloille. Ohjeistus ja tunnukset annettiin puhelimitse sekä sähköpostitse. Maitotilayrittäjät saivat itse vaikuttaa palvelun sisältöön pilottijakson aikana, esimerkiksi valitsemalla mitkä vaatimukset ottivat käyttöönsä. Maitotiloilla oli käytössään kaikki palvelun ominaisuudet. Halutessaan he saivat esimerkiksi jakaa työtehtäviä eri henkilöille sekä lisätä omia haluamiaan vaatimuslistoja ja työtehtäviä palveluun.

Haastattelut tehtiin maitotiloille 5.5.2016 ja 6.5.2016. Haastattelukysymykset lähetettiin tiloille viikkoa ennen varsinaista haastattelua, jotta yrittäjät saivat tutustua kysymyksiin. Kysymysten lähettämällä etukäteen pyrittiin varmistamaan kattavampien vastaustulosten saaminen. Kolme haastattelua tehtiin puhelimitse ja yhdelle tilalle tehtiin tilavierailu. Haastattelujen kesto oli puolesta tunnista tuntiin. Haastattelulomakkeen kysymykset oli suunniteltu tarkoin etukäteen, mutta kysymyksiä muo- toiltiin tarvittaessa vapaamuotoisesti keskustelun edetessä tai jätettiin jokin kysymys

kysymättä, mikäli vastaus kävi ilmi jo aikaisemmin jonkin toisen kysymyksen yhteydessä. Haastattelun tavoitteena oli selvittää maitotilojen kokemuksia palvelun käytöstä ja saada kehittämisideoita palvelun luoneelle yritykselle. Lisäksi haluttiin selvittää olisiko palvelulle tulevaisuudessa markkinoita sekä potentiaalisia asiakkaita, jotka olisivat valmiita maksamaan tuotteesta riittävästi Relator Oy:n kannalta.

Aineiston keräämiseen parhaana vaihtoehtona nähtiin haastattelu, sillä pilotointiin osallistuvia tiloja oli vain neljä. Menetelmänä haastattelun paras puoli on sen joustavuus (Tuomi & Sarajärvi 2002, 75). Lisäksi he toteavat haastattelun eduiksi kysymyksen toistamisen mahdollisuuden, väärinkäsitysten välttäminen, ilmausten ja sanamuotojen selventäminen. Haastattelun etuna on myös se, että vastaukset ovat yleensä kattavampia kuin kyselytutkimuksessa, eikä vastaamattomuus kysymyksiin ole ongelma.

5.2 Haastattelulomake

Tasalla-palvelun käyttökokemushaastattelulomake sisälsi neljä teemaa, joita olivat käytettävyys, yleisilme, sisältö ja hyödyllisyys. Teemat ja haastattelukysymykset pyrittiin laatimaan niin, että ne koskevat palvelun käyttöä kattavasti. Lisäksi pyrittiin saamaan hyödyllisiä, käyttökelpoisia ja rehellisiä vastauksia. Haastattelulomakkeen teemat etenevät yleisistä kysymyksistä haastavampiin sekä pidempää palvelun käyttöä vaativiin kysymyksiin. Käytettävyttä selvitettiin seitsemän kysymyksen, yleisilmettä neljän, sisältöä seitsemän ja hyödyllisyyttä kuuden kysymyksen avulla. Haastattelulomake on esitetty liitteessä 1.

Käytettävyttä koskevilla kysymyksillä haluttiin selvittää palvelun helppokäyttöisyyttä, ajankäyttöä ja toimivuutta, sekä millaisen vaikutelman palvelu antaa käyttäjälleen. Haastattelulla haluttiin myös vastauksia siihen, onko käytännön kannalta hyödyllistä, että tehtäviä saa jaettua eri henkilöille. Yleisilmettä koskevissa kysymyksissä haluttiin lisäksi selvittää onko palvelu käyttäjien mielestä arvokas ja laadukas. Lisäksi haluttiin selvittää houkutteleeko yleisilme ostamaan tuotteen. Haastattelukysymyksien avulla haluttiin myös tietää haluaisivatko käyttäjät palveluun erilaisia teemoja tai värejä.

Sisältöä käsittelevä teema sisälsi kysymyksiä liittyen sisällön riittävyteen ja rakenteeseen. Haluttiin selvittää onko palvelun rakenne selkeä ja onko asiasisältöjä jaettu riittävästi. Haluttiin myös tietää mitä vaatimuslistoja käyttäjät pitivät tärkeimpinä ja olisivatko käyttäjät toivoneet lisää sisältöä palveluun. Lisäksi haastattelujen avulla selvitettiin ovatko tehtävien ohjeistukset riittäviä sekä linkit tarpeellisia. Palvelun hyödyllisyyteen liittyvät kysymykset koskivat palvelun tarpeellisuutta yleisesti ja haastateltujen maitotilojen kannalta sekä tarpeellisuutta verrattuna muihin jo olemassa oleviin maitotilojen apuvälineenä käytettäviin ohjelmiin. Lisäksi haastattelulomakkeen lopussa kysyttiin palvelun ostohalukkuutta sekä paljonko yritykset olisivat valmiita maksamaan palvelusta.

6 HAASTATTELUN TULOKSET

Haastattelu jaettiin neljään osaan, palvelun käytettävyyteen, yleisilmeeseen, sisältöön ja hyödyllisyyteen liittyviin kysymyksiin. Haastateltavien vastaukset on kerrottu teemoittain seuraavissa kappaleissa. Haastattelu tehtiin neljälle eri tilalle, jotka nimettiin kirjaimin A, B, C ja D.

6.1 Käytettävyys

Käytettävyyttä arvioitiin seitsemällä kysymyksellä, joita olivat:

- Onko palvelu helppokäyttöinen?
- Veikö palvelun käytön opettelu paljon aikaa?
- Onko palvelusta helppo hakea tiettyä asiaa?
- Kaatuuko palvelu? Missä kohdassa?
- Onko palvelun käyttö nopeaa?
- Mikä oli ensivaikutelma palvelusta ja millainen oli vaikutelma käyttökokeilun jälkeen?
- Koetko hyödylliseksi, että palvelun tehtäviä saa jaettua eri henkilöille? Tulisitko käyttämään tätä palvelun ominaisuutta jatkossa?

Haastateltava A koki palvelun käytön olevan erittäin helppoa, kun hän vain sai ensin tunnukset palveluun. Myös haastateltava B kertoi palvelun käytön olevan helppoa. ”Kun vain aloitti palvelua käyttämään, niin kyllä se siitä”, kertoi haastateltava B. Myös haastateltava C:n mukaan palvelu oli lopulta helppokäyttöinen, vaikka palvelun käyttö oli aluksi hankalaa. Haastateltava D oli ollut palvelun kehityksessä alusta saakka ja koki palvelun käytön erittäin helpoksi. Palvelun käytön oppi nopeasti muutamien käyttökerran jälkeen jokaisen haastateltavan mielestä. Haastateltavista kaikki olivat sitä mieltä, että tietyn asian hakeminen palvelusta oli helppoa. Haastateltavien B:n, C:n ja D:n mukaan palvelu toimi moitteettomasti pilottijakson ajan. Haastateltava A kertoi palveluun kirjautumisessa olleen ongelmia yhdellä kerralla, jolloin kirjautuminen ei onnistunut lainkaan. Muilla kerroilla kirjautuminen onnistui haastateltava A:lla moitteettomasti. Ensivaikutelma palvelusta haastateltava A:n ja

B:n mukaan oli hyvä, kun taas haastateltava C:n mukaan palvelu vaikutti aluksi työlläältä ja monimutkaiselta. Haastateltava D:n ensivaikutelma oli erittäin positiivinen. Haastateltava D oli hyvin kiinnostunut ja innostunut palvelun suhteen myös käyttökokeilun jälkeen. Muiden haastateltavien mielestä vaikutelma palvelusta käyttökokeilun jälkeen oli positiivinen alun pienen sekavuuden jälkeen.

Haastateltava A kertoi jakaneensa palvelun tehtäviä tilan eri henkilöille. Hän myös oli sitä mieltä, että tulisi myös tulevaisuudessa käyttämään hyödyksi tätä palvelun ominaisuutta. Haastateltava A koki tehtävien jakamisen mahdollisuuden hyödylliseksi, sillä vastuuta tilan työtehtävistä saadaan jaettua selkeästi ja työntekijällä on mahdollisuus kuitata tehtävä tehdyksi. Haastateltava B:n mukaan palvelun tehtäviä oli myös jaettu tilan yrittäjien kesken. Työntekijöille tehtäviä ei vielä ollut jaettu, mutta hänen mukaansa palvelun tehtävät olivat sisällöltään hyödyllisiä ja sellaisia, joita hän tulisi jakamaan tulevaisuudessa myös työntekijöilleen. Tehtävien jakamisen kannalta erityisen tärkeänä hän piti navetapuolen tehtäviä. Hän piti palvelun ominaisuutta tulevaisuuden kannalta hyvänä. Haastateltava C kertoi, ettei ollut jakanut tehtäviä eri henkilöille, mutta tulisi tulevaisuudessa käyttämään tätä palvelun ominaisuutta. Hänen mukaansa palvelua tulisi tällöin käyttää päivittäin, niin tilan työntekijöiden, kuin tilan johtamisesta huolehtivien henkilöidenkin. Haastateltava D:n mukaan tehtäviä jaettiin eri henkilöille ja tuli käyttämään tätä palvelun ominaisuutta myös tulevaisuudessa. Hän myös koki mahdollisuutena tehdä yhdet tunnukset navetalla olevaan koneeseen, jota saisivat käyttää kaikki tilan työntekijät. Navetalla kuka vain saisi kuitattua tehtävät omilla nimikirjaimillaan, vaikka kaikki käyttäisivät samaa käyttäjätunnusta palvelussa.

6.2 Yleisilme

Yleisilmettä arvioitiin neljällä kysymyksellä, joita olivat:

- Kuvaile palvelun yleisilmettä
- Vaikuttaako palvelu yleisilmeeltään arvokkaalta/laadukkaalta?
- Houkutteleeko palvelun yleisilme ostamaan tuotteen?
- Haluaisitko palvelussa olevan erilaisia teemoja, taustoja tai värejä ym.?

Haastateltava A:n mukaan palvelun yleisilme oli miellyttävä ja selkeä. Haastateltava B oli sitä mieltä, että palvelu oli siisti ja selvä. Myös haastateltava C:n ja D:n mielestä palvelun yleisilme oli selkeä. Haastateltava A:n ja D:n mukaan palvelu oli yleisilmeeltään arvokas ja laadukas. Myös haastateltavien B ja C mukaan palvelun yleisilme oli laadukkaan näköinen. Palvelun yleisilme houkuttelee ostamaan tuotteen haastateltavien A ja B mukaan. Haastateltavien C ja D mukaan ulkoasulla ei ole niinkään merkitystä, vaan sisältö ratkaisee. Palvelun taustoista ja väreistä puhuttaessa haastateltavista C kaipasi visuaalisempaa ilmettä, kun taas käyttäjä A haluaisi korostusvärin etenkin pakollisille tehtäville. Haastateltavien D ja B mukaan palvelun taustoilla ja väreillä ei ole niinkään merkitystä.

6.3 Sisältö

Sisältöä arvioitiin seitsemällä kysymyksellä, joita olivat:

- Miten kuvailisit sisällön riittävyttä suhteessa omaan toimintaan?
- Minkä tyyppisiä tehtäviä pidät tärkeimpinä?
- Miten kuvailisit sisällön rakennetta? Mitkä osiot ovat selkeitä tai sekavia? Onko asiasisältöjä jaettu riittävästi?
- Onko toiveita mitä muita osioita alkuperäisen vaatimuslistan pitäisi sisältää? Toivoisitko osioita esim. konepuolelta?
- Oletteko kokeilleet lisätä omia vaatimuksia/tehtäviä palveluun? Oliko se helppoa? Toivoisitko, että olisi mahdollisuus ottaa helposti yhteyttä palvelun ylläpitäjään, joka lisäisi toivomanne asian palveluun?
- Ovatko palvelun lyhyet osioiden kuvaukset/ohjeistukset tarpeellisia tai olisiko niiden tarve olla kattavampia?
- Olivatko palveluun lisätyt linkit tarpeellisia?

Palvelun sisältö oli riittävä haastateltavien A, C, ja D mielestä. Haastateltava B:n mukaan sisällössä tulisi olla enemmän sisältöä myös luomutuotannosta. Haastateltava C:n mukaan osa sisällön tehtävistä oli myös turhia. Tilalla oli käytössä ennestään Tasalla-palvelun lisäksi muita rinnakkaisia ohjelmia ja käsin kirjaamista, joten samojen asioiden päällekkäinen kirjaus eri paikkoihin oli mahdollista. Haastateltava B koki myös, että osa tehtävistä tulee kirjattua useaan kertaan, mutta oli kuitenkin

sitä mieltä, ettei palvelussa ollut turhaa sisältöä. Tärkeimpinä tehtävinä haastateltavat pitivät pakollisia tehtäviä, joissa oli niin sanotusti ”rahaa kiinni,” kuten EU:n velvoittamat tehtävät ja eläinten hyvinvointiin liittyvät tehtävät. Harvemmin toistuvia tehtäviä haastateltavat pitivät myös tärkeimpinä, kuten vesinäytteet, salmonellanäyte, palotarkastus sekä pelastussuunnitelman päivitys. Haastateltavat toivoivat lisää sisältöä koneiden ja laitteiden huolloista ja kunnossapidosta.

Haastateltavien mukaan sisältö oli jaettu selkeäsi ja loogisesti. Haastateltava A:n mukaan sisältöä voisi myös jakaa tehtävien tärkeyden mukaan esimerkiksi välttämättömiin, hyviin ja tärkeysjärjestykseltään viimeisempänä oleviin, mutta silti pakollisiin tehtäviin. Mikäli palveluun olisi tarvetta lisätä sisältöä ja tehtäviä, käyttäjät A, B ja C toivoisivat, että sen tekisi palvelun ylläpitäjä. Käyttäjä D puolestaan olisi valmis lisäämään sisältöä ja tehtäviä palveluun itse. Kaikkien haastateltavien mukaan tehtävien kuvaukset olivat riittäviä. Linkit olivat tarpeellisia myös kaikkien käyttäjien mielestä, sillä niiden kautta pystyi hakemaan lisätietoa tehtävään ja sen vaatimukseen liittyen.

6.4 Hyödyllisyys

Hyödyllisyyttä arvioitiin kuudella kysymyksellä, joita olivat:

- Onko maitotiloilla selkeä tarve tällaiselle palvelulle? Onko se tarpeellinen juuri teidän yrityksessä?
- Onko palvelulla jotakin samaa/päällekkäistä sisältöä kuin jossain muussa maitotilalla jo käytössä olevassa ohjelmassa? Mitä?
- Vastaako palveluun käytetty aika siitä saatava hyötyä?
- Mikä on suurin hyöty palvelusta yrityksellenne?
- Olisitko valmis ostamaan palvelun?
- Paljonko olisit valmis maksamaan tuotteesta kuukaudessa?

Kaikkien käyttäjien mukaan palvelulle olisi selkeä tarve maitotiloilla. Osin palvelussa oli päällekkäistä sisältöä muihin vastaavanlaisiin ohjelmiin, mutta haastateltavat A, B ja D kokivat, että tarvetta palvelulle olisi myös heidän yrityksessään. Haastateltava C puolestaan koki, ettei palvelulla olisi käyttöä juurikaan heidän yrityksessään. He

kokivat helpommaksi sopia työtehtävien jaosta ennemminkin soittamalla työntekijöilleen tai keskustelemalla asioista henkilökohtaisesti. Lisäksi heitä muistutetaan jo esimerkiksi tilan viljelysuunnitelman ja EU-paperien laatijan ja jalostussuunnittelijan osalta tarvittavista toimenpiteistä, joten erillistä muistutusohjelmaa ei niinkään koettu tilalla tarpeelliseksi.

Suurin hyöty palvelusta omalle yritykselle haastateltava A:n mielestä oli se että, palvelun käyttö toisi varmuutta omaan toimintaan, sillä kaikki tärkeät ja pakolliset tehtävät sekä asiat olisi koottuna samaan palveluun. Hänen mukaansa palvelu pitäisi ottaa osaksi jokapäiväisiä rutiineja, jotta asiat, työtehtävät ja palvelu pysyisivät ajan tasalla. Haastateltava B puolestaan oli sitä mieltä, että paras hyöty palvelusta oli muistin säästäminen, kun tehtävistä oli muistutukset palvelussa. Haastateltava C:n mukaan paras hyöty oli töiden jakamisen selkeytyminen palvelun myötä, sillä tehtävät saa kätevästi jaettua työntekijöiden ja yrittäjien kesken. Haastateltava D:n mielestä suurin hyöty oli se, että kaikki asiat ja tehtävät tapahtuisivat aikataulun mukaan ja niiden toteutumista oli helppo seurata palvelun kautta. Palveluun pystyy suunnittelemaan viikon työlistan, jolloin kaikki vaaditut sekä suunnitellut työtehtävät tulisi myös varmasti tehtyä. Kaikkien haastateltavien mukaan palvelusta saatu hyöty vastaisi siihen käytettyä aikaa, mikäli palvelu olisi jokapäiväisessä käytössä. Suurin työpalvelun käytössä heidän mukaansa olisi käyttöönottovaiheessa, kun palvelun sisällön saa tehtyä ja järjesteltyä omalle tilalle mahdollisimman käyttökelpoiseksi ja hyödylliseksi.

Haastateltava A olisi valmis maksamaan palvelusta 100–200 euron hankintahinnan sekä lisäksi pienen päivitysmaksun kuukaudessa. Haastateltava B olisi valmis maksamaan palvelusta 10–20 euroa kuukaudessa, kun taas puolestaan haastateltava C maksaisi palvelusta 10 euroa kuukaudessa. Haastateltava D olisi valmis maksamaan palvelusta 14–18 euroa kuukaudessa. Haastateltavista A ja D olisivat valmiita ostamaan palvelun omalle tilalleen. Haastateltava B kertoi, että harkitsisi merkittävästi palvelun hankkimista, mikäli se tulisi markkinoille. Sen sijaan Haastateltava C ei ollut valmis ostamaan palvelua tilalleen, sillä ei kokenut tämän käyttökokemuksen perusteella saavansa siitä riittävästi hyötyä.

7 TULOSTEN TULKINTA

Mitä enemmän palvelun käyttöön oli perehdytty maitotiloilla, sen kattavampia ja perustellumpia vastauksia he antoivat. Maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun käyttö koettiin haastateltujen maitotilojen yrittäjien keskuudessa alussa hieman hankalaksi, kuten varmasti kaikkien uusien vastaavien ohjelmien käytössä tapahtuu. Pilotointijakson jälkeen jokainen haastateltava oli kuitenkin sitä mieltä, että palvelun käytön oppimisen jälkeen se oli helppokäyttöinen ja selkeä. Tämä on tärkeä ominaisuus palvelun käytettävyyden ja houkuttelevuuden kannalta. Palvelu oli sisällöltään pitkälle mietitty ja rakennettu ennen pilotointijakson alkamista. Sisällön huolellinen viimeistely kävi ilmi haastateltujen palautteesta, sillä kukaan pilotoinnissa mukana olleista ei kokenut palvelun sisällössä suuria puutteita. Ainoastaan luomu- ja koneosioita toivottiin laajennettavan. Myös palvelun tekninen toimivuus oli moitteetonta. Palvelu ei esimerkiksi kaatunut yhdessäkään pilotointiin osallistuneessa yrityksessä. Onhan palvelun luoja, Relator Oy, ammattitaitoinen ja vankka toimija IT-alalla. Tämä viestii palvelun huolellisesta suunnittelusta ja hyvästä pohjatyöstä. Toisaalta Tasalla-palvelu on ollut eri toimialoilla käytössä jo pitkään aikaisemmin ja palautetta on otettu vastaan palvelun tiimoilta. Tätä kautta Tasalla-palvelun pohjatyötä on tavallaan tehty jo pitkään.

Tasalla-palvelun sisältämä työtehtävien jakamisen ominaisuus koettiin yleisesti hyödylliseksi. Koska palvelua oli suhteellisen helppo oppia käyttämään, on uudet työntekijät nopea perehdyttää palvelun käyttöön heti työsuhteen alkaessa, mikä on erityisen hyvä asia. Haastateltava D koki tehtävien lisäämisen palveluun ongelmattomaksi, mutta muut haastateltavat toivoivat palvelun ylläpitäjän ennemminkin laativan heille sopivaa uutta sisältöä palveluun heidän puolestaan. Varmasti palvelun pidempiaikaisen käytön jälkeen myös muissakin haastatelluissa yrityksissä oltaisiin oltu valmiimpia tehtävien itsenäiseen lisäämiseen. Luonnollisesti haastateltava D:llä oli myös kaikkein pisin kokemus palvelusta, sillä hän on ollut Relator Oy:n yhteistyökumppanina palvelua kehitettäessä. Pilotointijakso sijoittui kevääseen, kun kevättyöt olivat tiloilla jo hieman mielessä eikä ajankohta ollut ehkä paras uusien asioiden sisäistämiseksi. Jokaisella tilalla ei kovin kattavaa tuttavuutta tästä syystä ehkä palveluun ehditty tehdä.

Palvelu oli haastateltujen mielestä yleisilmeeltään selkeä, siisti ja laadukas. Palvelun yleisilme koettiin joko positiiviseksi tai neutraaliksi, joten näiden tulosten nojalla ei palvelun ulkoasun koettu vaikuttavan ainakaan negatiivisesti palvelun ostopäätökseen. Pilotointiin osallistuneilla tiloilla oli enemmänkin käytännönläheisiä odotuksia palveluun liittyen kuten esimerkiksi korotusvärit tärkeimmille tehtäville eikä niinkään visuaalisia odotuksia esimerkiksi teemalta tai väritykseltä.

Tietokoneohjelmien hyöty koetaan etenkin iäkkäämpien maatalousyrittäjien keskuudessa vielä vähäiseksi. Tietokoneohjelmien opettelu saatetaan kokea työlääksi tai hankalaksi, mutta tulevan vuosikymmenen sisällä apuohjelmien kysyntä ja markkinat maataloudessa varmasti laajentuvat, kun uusi sukupolvi aloittaa maatalousyritysten johtamisen. Tulevaisuudessa osataan yhä enemmän arvostaa Tasalla-palvelun kaltaisia apuvälineitä voimavarana ja hyödyllisinä yritystoiminnassa ja sen johtamisessa. Maitotilojen kirjo on laaja ja tilakoot vaihtelevat merkittävästi, kuten jo opinnäytetyön teoriaosiossa kävi ilmi. Suuremmilla tiloilla teknologian käyttö on jo tähän päivään mennessä viety pidemmälle kuin pienillä tiloilla. Siksi suurilla tiloilla on suurempi tarve johtamisen apuvälineenä käytettäville tietokoneohjelmille. Siksi potentiaalisin palvelun asiakaskunta ovat isot maatalousyritykset. Palvelun segmentointi kannattaa tästä syystä kohdentaa juuri isoille maitotiloille. Lisäksi tulevaisuudessa on mahdollisuus räätälöidä palvelua myös muihin maatalouden tuotantosuuntiin kuten sikatalous, siipikarjatalous sekä vasikkakasvattamot ja naudanlihan tuotantoyritykset. Mahdollisesti palvelu voisi olla kehitettävissä myös urakointipalveluja tarjoaville yrityksille. Palvelu on hyödynnettävissä erittäin erilaisissakin tuotantoympäristöissä, jokainen tila saa myös räätälöityä palvelusta parhaan mahdollisen oman yrityksensä toimintatapoihin. Haastateltava D toi palvelun käytöstä idean myös etäjohtamiskäytössä. Palvelu olisi oiva apuväline myös sellaisille tiloille, jossa yritystoimintaa johdetaan etäältä tai jopa toisesta maasta jolloin vain työntekijät ovat jatkuvasti läsnä tilalla. Tasalla-palvelu on siis hyödynnettävissä hyvin myös etäjohtamisen apuvälineenä.

Maatalousyritysten päivittäiset työtehtävät koostuvat enimmäkseen käytännönläheisistä töistä. Vaikka teknologia on keskeinen apu- ja työväline myös maitotiloilla, silti tietokoneella tai mobiililaitteella vietetty aika päivän mittaan jää usein lyhyeksi. Nykyaikaisena maitotilayritysten apuvälineenä Tasalla-palvelussa olisi edellytyksiä

myös mobiilisovelluksena. Vaikka Tasalla-palvelu toimii jo nyt kaikilla laitteilla joissa on internetyhteys, voisi varsinainen mobiilisovellus tuoda lisää käyttömukavuutta palveluun. Mobiilisovelluksen kautta työntekijöillä olisi ajankohtainen tieto heti kässillä, mikäli työtehtävissä tulee muutoksia. Mobiilisovellus antaisi äänimerkin esimerkiksi älypuhelimeen, mikäli palvelun sisällä tehtäviin tulee muutoksia tai uusia tehtäviä lisätään palveluun. Mobiilisovelluksen ominaisuutena voisi olla myös se, että tehtävät saisi kuitattua nähdyksi, jolloin yritystoiminnan johtajat voisivat varmistua, että työtehtävät ovat kaikilla tiedossa. Näin ollen yrityksen työtehtäville saadaan jatkumo, jolloin voidaan olla varmempia, että työtehtävät tulevat myös toteutetuiksi halutulla tavalla määräaikaan mennessä.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön keskeisin löydös oli, että nykyaikaisilla maitotiloilla on kysyntää Tasalla-palvelulle ja sen kaltaisille ohjelmille. Tuloksista voidaan todeta, että maitotiloille suunnattua Tasalla-palvelua kannattaa kehittää eteenpäin valmiiksi palveluksi ja aloittaa palvelun markkinointi. Markkinoinnissa on otettava huomioon palvelun segmentointi sekä hinnoittelu. Mikäli maitotiloille suunnattu Tasalla-palvelu tulee markkinoille, on syytä palvelun hankkineita maitotiloja haastatella vielä myöhemmin uudelleen heidän kokemuksistaan palvelun kehittämiseksi ja sen kilpailukyvyn varmistamiseksi tulevaisuudessa.

Nuorempien sukupolvien myötä erilaiset sovellukset maatalouden apuvälineenä tulevat yhä suosittumiksi, sillä nykyään ollaan yhä enenevässä määrin halukkaita hyödyntämään teknologiaa. Teknologian hallinta ja sen hyödyntäminen yritystoiminnassa on useilla aloilla jo menestymisen ja ylipäättään yritystoiminnan edellytys. Tasalla-palvelun yksi mahdollisuus tulevaisuuden kannalta olisi mobiiliversion kehittäminen, mikä voisi tuoda lisää kiinnostusta maatalousyrittäjien taholta. Mobiilisovelluksen avulla palvelun käyttö helpottuisi ja siitä olisi enemmän hyötyä käytännössä, kun sovelluksen avulla saisi ilmoituksen puhelimeen uusista tehtävistä. Maatalousyrityksissä työmäärä kasvaa yhä, jolloin ajankäyttöä täytyy tehostaa ja kohdentaa kaikkein olennaisimpiin asioihin yritystoiminnassa. Katja Kaarion mukaan Tasalla-palvelun konsepti on myös helposti monistettavissa eri ympäristöihin, kun sisältö räätälöidään kuhunkin ympäristöön sopivaksi. Tähän viitaten Tasalla-palvelua voitaisiin soveltaa myös muihin maatalouden tuotantosuuntiin kuten sika- ja siipikarjatiloihin, lihakarjatiloihin ja urakointiyrityksiin.

Opinnäytetyö on luotettava, sillä sen validiteetti ja reliabiliteetti täyttyvät. Opinnäytetyössä on saatu selvitettyä niitä tutkimuskysymyksiä, mitä on haluttu selvittää. Lisäksi tutkimusmenetelmä on valittu oikein, sillä menetelmällä saatiin vastauksia haluttuihin kysymyksiin. Haastattelun tulokset ovat luotettavia, sillä haastatteluissa kaikille haastateltaville esitettiin samat ennalta suunnitellut kysymykset. Kysymysten ymmärtämisen varmistamiseksi haastattelussa oli mahdollisuus tarkentaa kysy-

mystä sanallisesti. Haastattelun tulokset ovat reliaabeleja, sillä haastattelut nauhoitettiin, jolloin vastausten kirjaamisessa ja tallettamisessa välttyttiin vastaustulosten vääristymiseltä.

Haastattelututkimuksen tulokset olisivat olleet yhä luotettavammats ja kattavammats, mikäli haastateltavia pilottitiloja olisi ollut enemmän kuin neljä. Lisäksi pilottijakson pituus olisi voinut olla pidempi, jolloin palvelun käyttöaika olisi muodostunut tiloilla pidemmäksi ja tilat olisivat voineet tutustua palveluun yhä tarkemmin ja syvällisemmin. Pilottijakson aikataulua ja pituutta rajoittivat palvelun saaminen testauskuntoon ja opinnäytetyön tekijän tavoitevalmistumisajankohdan läheneminen.

LÄHTEET

- A 26.4.2007/503. Maa- ja metsätalousministeriön asetus maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteistä ja maatalouden ympäristötuen erityistuista.
- A 26.9.2013/699. Maa- ja metsätalousministeriön asetus raakamaidon tuotannon ja luovutuksen elintarvikehygieniasta.
- Alkutuotannon kirjanpitovaatimukset. 8.4.2016. Helsinki: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira. [Viitattu 29.5.2016]. Saatavana: <https://www.evira.fi/elintarvikkeet/alkutuotanto/kirjanpitovaatimukset/>
- Alueittainen maidontuotanto 2015. 2015. [Verkkajulkaisu]. Helsinki: Luonnonvarakeskus Luke. [Viitattu 21.5.2015]. Saatavana: http://stat.luke.fi/alueittainen-maidontuotanto-2015_fi
- Elintarvikkeiden alkutuotanto. 28.4.2016. [Verkkosivu]. Helsinki: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira. [Viitattu 29.5.2016]. Saatavana: <https://www.evira.fi/elintarvikkeet/alkutuotanto/>
- Eläinten hyvinvointikorvaus (EHK). 3.5.2016. [Verkkosivu]. Seinäjoki: Mavi. Saatavana: <http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/elainten-hyvinvoinnin-tuki/Sivut/elainten-hyvinvointi.aspx>
- Eu raw milk deliveries. 23.5.2016. [Verkkosivu]. European Commission Agriculture and Rural Development. [Viitattu 23.5.2016]. Saatavana: http://ec.europa.eu/agriculture/milk-market-observatory/pdf/eu-raw-milk-deliveries_en.pdf
- Hiltunen, L. 18.2.2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. [Ppt-esitys]. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Saatavana: http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf
- Jokipii, P. 2005. Maatalousyrityksen kilpailukyky. Jyväskylä: ProAgria maaseutukeskusten Liiton julkaisuja nro 1021, Tieto tuottamaan 112: 59.
- Kaario, K. 7.4.2016. Pilottitilojen tilanne. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastanottaja: Nella Santala. [Viitattu 5.5.2016].
- Kananen, J. 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä: Kehittämistutkimuksen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja -sarja.
- Kansalliset kotieläintuet - vuoden 2016 hakuohjeet. 23.3.2016. [Verkkajulkaisu]. Seinäjoki: Mavi. Saatavana: <http://maaseutuvirasto.mobiezine.fi/zine/223/article-16493>

- Karttunen, J. Kaila, E. & Tuure, V. 2011. Arkinen päätöksenteko ja töiden organisointi (Vuosikello). TTS. [Viitattu 25.5.2016] Saatavana: http://www.tts.fi/index.php?option=com_content&view=article&id=1616&Itemid=100846&projektid=6
- Maidontuotanto ELY-keskuksittain vuosittain. 28.4.2016. [Verkkójulkaisu]. Helsinki: Luonnonvarakeskus Luke. [Viitattu 29.5.2016]. Saatavana: http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_02%20Maatalous_04%20Tuotanto_04%20Alueittainen%20maidontuotanto/01_Maidontuotanto_ELY_v.px/chart/chartViewColumn/?rxid=d8471cf0-d28a-417b-adaa-9c3decdd043f
- Maatilojen palotorjunta. Ei päiväystä. [Verkkójulkaisu]. Helsinki: Finanssialan Keskusliitto. [Viitattu 30.5.2016]. Saatavana : http://www.finanssiala.fi/vahingontorjunta/dokumentit/Maatilojen_palontorjunta_turvaohje.pdf#search=maatilojen%20palontorjunta
- Niemi, J. & Ahlstedt, J. (toim.). 2015. Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot 2015. [Verkkójulkaisu]. 2. painos. Helsinki: Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus. [Viitattu 26.5.2016]. Saatavana: https://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/486005/luke-luobio25_2015.pdf?sequence=1
- Polttonesteiden varastointi maatiloilla farmarisäiliöissä. 1.5.2015. [Verkkójulkaisu]. Pirkanmaan pelastuslaitos & ELY-keskus. [Viitattu 30.5.2016]. Saatavana: <http://pirkanmaanpelastuslaitos.fi/files/1431409958.pdf>
- ProAgria Verkkopalvelut. 2014. [Verkkosivu]. ProAgria keskusten liitto. [Viitattu 29.5.2016]. Saatavana: <https://www.proagria.fi/sisalto/ammu-elmer-ja-pihvi-nautatiloille-1248>
- ProAgria Verkkopalvelut. 2014. [Verkkosivu]. ProAgria keskusten liitto. [Viitattu 29.5.2016]. Saatavana: <https://www.proagria.fi/sisalto/karjakompassi-1227>
- Relator Oy. 2013a. Yritys. [Verkkosivu]. Jyväskylä: Relator Oy. [Viitattu 20.4.2016]. Saatavana: <http://www.relator.fi/yritys/>
- Relator Oy. 2013b. Tasalla. [Verkkosivu]. Jyväskylä: Relator Oy. [Viitattu 20.4.2016]. Saatavana: <http://www.relator.fi/tasalla/>
- Relator Oy. 2013c. Apteekki. [Verkkosivu]. Jyväskylä: Relator Oy. [Viitattu 29.4.2016]. Saatavana: <http://tasalla.fi/apteekki/>
- Relator Oy. 2013d. Sote. [Verkkosivu]. Jyväskylä: Relator Oy. [Viitattu 29.4.2016]. Saatavana: <http://tasalla.fi/sote/>
- Relator Oy. 2013e. Turva. [Verkkosivu]. Jyväskylä: Relator Oy. [Viitattu 29.4.2016]. Saatavana: <http://tasalla.fi/turva/>

Relator Oy. 2013f. Maito-Tasalla. [Verkkopalvelu]. Jyväskylä: Relator Oy. [Viitattu 2.3.2016]. Vaatii käyttöoikeuden.

Ryhänen, M. & Nissinen, K. (toim.). 2011. Kilpailukykyä maidontuotantoon, Toimintaympäristön tarkastelu ja ennakointi. [Verkkajulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 8. [Viitattu 23.5.2016]. Saatavana <https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/31305/A8.pdf?sequence>

Suonentieto Oy. 2016. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.4.2016]. Saatavana: <http://www.suonentieto.fi/>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

LIITE 1 Maitotiloille suunnatun Tasalla- palvelun käyttökokemushaastattelu

Liite 1. Maitotiloille suunnatun Tasalla-palvelun käyttökokemushaastattelu

MAITOTILOILLE SUUNNATUN TASALLA-PALVELUN KÄYTTÖKOKEMUSHAASTATTELU

KÄYTETTÄVYYS

- Onko palvelu helppokäyttöinen?
- Veikö palvelun käytön opettelu paljon aikaa?
- Onko palvelusta helppo hakea tiettyä asiaa?
- Kaatuuko palvelu? Missä kohdassa?
- Onko palvelun käyttö nopeaa?
- Mikä oli ensivaikutelma palvelusta ja millainen oli vaikutelma käyttökokeilun jälkeen?
- Koetko hyödylliseksi, että tehtäviä saa jaettua eri henkilöille? Tulisitko käyttämään tätä Tasalla-palvelun ominaisuutta jatkossa?

YLEISILME

- Kuvaile Tasalla-palvelun yleisilmettä?
- Vaikuttaako palvelu yleisilmeeltään arvokkaalta/laadukkaalta?
- Houkutteleeko palvelun yleisilme ostamaan tuotteen?
- Haluaisitko palvelussa olevan erilaisia teemoja tai taustoja tai värejä ym.?

SISÄLTÖ

- Miten kuvailisit sisällön riittävyttä suhteessa omaan toimintaan?
- Minkä tyyppisiä tehtäviä pidät tärkeimpinä?
- Miten kuvailisit sisällön rakennetta? Mitkä osiot ovat selkeitä tai sekavia? Tai onko asiiasällöt jaettu riittävästi?
- Onko toiveita mitä muita osioita alkuperäisen vaatimuslistan pitäisi sisältää? Toivoisitko osioita esim. konepuolelta?
- Oletteko kokeilleet lisätä omia vaatimuksia/tehtäviä palveluun? Oliko se helppoa? Toivoisitko, että olisi mahdollisuus ottaa helposti yhteyttä palvelun ylläpitäjään, joka lisäisi toivomanne asian palveluun?
- Ovatko palvelun lyhyet osioiden kuvaukset/ohjeistukset tarpeellisia tai olisiko niiden tarve olla kattavampia?
- Olivatko palveluun lisätyt linkit tarpeellisia?

HYÖDYLLISYYS

- Onko maitotiloilla selkeä tarve tällaiselle palvelulle? Onko se tarpeellinen juuri teidän yrityksessä?
- Onko palvelulla jotakin samaa/päällekkäistä sisältöä kuin jossain muussa maitotilalla jo käytössä olevassa ohjelmassa? Mitä?
- Vastaako palveluun käytetty aika siitä saatava hyötyä?
- Mikä on suurin hyöty palvelusta yrityksellenne?
- Olisitko valmis ostamaan Tasalla-palvelun?
- Paljonko olisit valmis maksamaan palvelusta kuukaudessa?